

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ № 1386/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 ноември 2013 година

относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живеем добре в пределите на нашата планета“

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Съюзът си постави за цел да се превърне в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика до 2020 г. чрез набор от политики и мерки с цел изграждане на нисковъглеродна и ефективна от гледна точка на използването на ресурсите икономика ⁽⁴⁾.

(2) Няколко последователни програми за действие за околната среда осигуриха рамката за действие на Съюза в тази област от 1973 г. насам.

⁽¹⁾ ОВ С 161, 6.6.2013 г., стр. 77.

⁽²⁾ ОВ С 218, 30.7.2013 г., стр. 53.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 24 октомври 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 15 ноември 2013 г.

⁽⁴⁾ COM(2010)2020 и заключения на Европейския съвет от 17 юни 2010 г. (EUCO 13/10).

(3) Шестата програма за действие на Общността за околната среда ⁽⁵⁾ (наричана по-долу „6-а ПДОС“) приключи през юли 2012 г., но продължава изпълнението на много от мерките и действията, предприети по тази програма.

(4) В окончателната оценка на 6-а ПДОС се заключава, че програмата е допринесла за околната среда и е осигурила обща стратегическа насока за политиката в областта на околната среда. Въпреки тези постижения, все още се запазват неустойчиви тенденции в четирите приоритетни области, определени в 6-а ПДОС: изменение на климата, природа и биологично разнообразие, околна среда, здраве и качество на живота и природни ресурси и отпадъци.

(5) В окончателната оценка на 6-а ПДОС са изтъкнати някои недостатъци. Ето защо постигането на целите, изложени в Седмата програма за действие за околната среда (наричана по-долу „7-а ПДОС“), изисква пълна ангажираност от страна на държавите членки и съответните институции на Съюза, както и готовност за поемане на отговорност за осигуряването на очакваните ползи от програмата.

(6) Според доклада на Европейската агенция за околната среда, озаглавен „Европейската околна среда – състояние и перспективи за 2010 г.“ (наричан по-долу „ДСПОС 2010“), в областта на околната среда продължават да съществуват редица сериозни предизвикателства, които ще доведат до сериозни последици, ако не бъдат предприети никакви действия за справянето с тях.

(7) Глобалните системни тенденции и предизвикателства, свързани с динамиката на населението, урбанизацията, болестите и пандемията, ускорените технологични промени и неустойчивия икономически растеж, усложняват още повече справянето с екологичните предизвикателства и постигането на устойчиво развитие в дългосрочен план. За осигуряването на дългосрочния просперитет на Съюза се изисква предприемането на допълнителни действия за справяне с тези предизвикателства.

⁽⁵⁾ Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. за установяване на Шеста програма за действие на Общността за околната среда (ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1).

- (8) От съществено значение е да бъдат установени приоритетни цели на Съюза за 2020 г. в съответствие с ясна дългосрочна перспектива до 2050 г. Това също така би осигурило стабилна среда за устойчиви инвестиции и растеж. 7-ата ПДОО следва да се основава на политически инициативи по стратегията „Европа 2020“⁽¹⁾, включително законодателния пакет на Съюза в областта на климата и енергетиката⁽²⁾, съобщението на Комисията относно „Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност“⁽³⁾, Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.⁽⁴⁾, Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа⁽⁵⁾, водещата инициатива „Съюз за иновации“⁽⁶⁾ и Стратегията на Европейския съюз за устойчиво развитие.
- (9) 7-ата ПДОО следва да спомогне за постигане на целите по отношение на околната среда и изменението на климата, които Съюзът вече е приел, и да установи пропуските по отношение на политиката, където може да са необходими допълнителни цели.
- (10) Съюзът прие да постигне намаление на своите емисии на парникови газове с поне 20 % до 2020 г. (30 %, ако и други развити държави се ангажират с подобно намаляване на емисиите, а развиващите се държави допринесат по подходящ начин съобразно своите отговорности и съответни възможности), да осигури дял от 20 % на

възобновяемите енергийни източници в потреблението на енергия през 2020 г. и да постигне намаление с 20 % на потреблението на първична енергия в сравнение с очакваните равнища чрез повишаване на енергийната ефективност⁽⁷⁾.

- (11) Съюзът прие до 2020 г. да спре загубата на биологично разнообразие и влошаването на екосистемните услуги в Съюза, както и да ги възстанови, доколкото това е възможно, като се увеличи приносът на Съюза за възпиране на загубата на биологично разнообразие в световен мащаб⁽⁸⁾.
- (12) Съюзът подкрепя целите за спиране на загубата на горски територии в световен мащаб най-късно до 2030 г. и за намаляване на общото обезлесяване на тропическите гори до 2020 г. най-малко с 50 % спрямо равнищата от 2008 г.⁽⁹⁾
- (13) Съюзът прие до 2015 г. да постигне добро състояние на всички води в Съюза, включително сладководните (реки и езера, подпочвени води), преходните (речни устия/делти) и крайбрежните води до една морска миля от брега⁽¹⁰⁾.
- (14) Съюзът прие до 2020 г. да постигне добро екологично състояние на всички морски води на Съюза⁽¹¹⁾.
- (15) Съюзът прие да постигне равнище на качество на въздуха, което да не води до значителни отрицателни въздействия върху здравето на човека и околната среда, както и рисковете за тях⁽¹²⁾.
- (16) Съюзът прие до 2020 г. да постигне целта производството и употребата на химикалите да се извършва по начини, които свеждат до минимум значителните неблагоприятни ефекти върху здравето на човека и околната среда⁽¹³⁾.
- (17) Съюзът прие да опазва околната среда и човешкото здраве, като предотвратява или намалява неблагоприятното въздействие от генерирането и управлението на отпадъци, както и като намалява цялостното въздействие от използването на ресурси и повишава ефективността на това използване посредством прилагането

(1) COM(2010)2020.

(2) Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 1), Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16), Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 63), Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 88), Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114), Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите-членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 136).

(3) COM(2011) 112. Пътната карта беше отбелязана от Съвета в неговите заключения от 17 май 2011 г. и беше подкрепена от Европейския парламент в неговата резолюция от 15 март 2012 г. (P7-TA(2012) 86).

(4) COM(2011) 244.

(5) COM(2011) 571.

(6) COM(2010) 546.

(7) Европейски съвет от 8 и 9 март 2007 г.

(8) Заключения на Европейския съвет от 25 и 26 март 2010 г. (EUCO 7/10); заключения на Съвета от 15 март 2010 г. (7536/10); COM(2011) 244.

(9) Заключения на Съвета от 4 декември 2008 г. (16852/08).

(10) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

(11) Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

(12) Решение № 1600/2002/ЕО; Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1).

(13) Решение № 1600/2002/ЕО; План за прилагане от Йоханесбург (WSSD 2002).

на следната йерархия на отпадъците: предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, друго оползотворяване и обезвреждане ⁽¹⁾.

(18) Съюзът прие да насърчава прехода към зелена икономика и да се стреми към пълно премахване на връзката между икономическия растеж и влошаването на състоянието на околната среда ⁽²⁾.

(19) Съюзът прие да се стреми към прекратяване на влошаването на състоянието на земите в световен мащаб в условията на устойчиво развитие ⁽³⁾.

(20) Съгласно член 191, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) политиката на Съюза в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита при отчитане на различното състояние на регионите в рамките на Съюза и се основава на принципа на предпазните мерки и на превантивните действия, на принципа на приоритетно отстраняване още при източника на замърсяването и на принципа „замърсителят плаща“.

(21) В съответствие с принципа на субсидиарност на 7-ата ПДООС, за да се постигнат приоритетните цели, следва да се предприемат действия на различни равнища на управлението.

(22) Прозрачното участие на неправителствени участници е от важно значение, за да се осигури успехът на 7-ата ПДООС и да се постигнат нейните приоритетни цели.

(23) Загубата на биологично разнообразие и влошаването на състоянието на екосистемите в Съюза имат важни последствия за околната среда и благосъстоянието на човека, те също така оказват въздействие върху бъдещите поколения и струват скъпо на обществото като цяло — особено за икономическите субекти от сектори, които са пряко зависими от екосистемните услуги.

(24) В Съюза съществуват значителни възможности за намаляване на емисиите на парникови газове и за повишаване на енергийната ефективност и на ефективността на използването на ресурсите. Това ще намали въздействието върху околната среда и ще доведе до повишена конкурентоспо-

собност, както и до нови източници на растеж и работни места посредством икономии на разходи благодарение на повишената ефективност, пазарната реализация на иновациите и по-доброто управление на ресурсите през целия им жизнен цикъл. С цел реализиране на този потенциал по-всестранната политика на Съюза в областта на изменението на климата следва да отчита, че всички сектори на икономиката трябва да допринасят за справянето с изменението на климата.

(25) Екологичните проблеми и въздействия продължават да пораждаат значителни рискове за здравето и благосъстоянието на човека, докато мерките за подобряване на състоянието на околната среда могат да бъдат от полза.

(26) Пълното и еднакво прилагане в целия Съюз на достиженията на правото в областта на околната среда представлява добра инвестиция за околната среда и здравето на човека, а също и за икономиката.

(27) Политиката на Съюза в областта на околната среда следва да продължи да се основава на надеждни знания и следва да гарантира, че данните, които са в основата на формирането на политиката, включително случаите, в които се използва принципът на превантивните действия, могат да бъдат по-добре разбрани на всички равнища.

(28) Постигането на екологичните цели и на целите в областта на климата следва да бъде подкрепено с достатъчни инвестиции, като финансовите средства следва да бъдат разходвани по-ефективно в съответствие с тези цели. Използването на публично-частни инициативи следва да бъде насърчавано.

(29) Отразяването на проблемите на околната среда във всички съответни области на политиката е от съществено значение за намаляването на въздействието върху околната среда, дължащо се на политиките и дейностите в други сектори, и за постигането на специфичните цели, свързани с околната среда и с климата.

(30) Съюзът е гъсто населен, а над 70 % от неговите граждани живеят в градски и периферни градски райони, където са изправени пред конкретни предизвикателства, свързани с околната среда и климата.

(31) Много от предизвикателствата, свързани с околната среда, са с глобален характер и могат да бъдат напълно преодоляни само чрез мащабен глобален подход, докато други екологични предизвикателства са със силно изразен регионален характер. Това налага сътрудничество с държави партньори, включително съседни държави и отвъдморски държави и територии.

⁽¹⁾ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

⁽²⁾ Заклучения на Съвета от 11 юни 2012 г. (11186/12); COM(2011) 571.

⁽³⁾ Резолюция на Общото събрание на Организацията на обединените нации A/Res/66/288 от 27 юли 2012 г. за резултатите от Конференцията Рио + 20, озаглавена „Бъдещето, което искаме“.

- (32) 7-ата ПДОС следва да подпомага изпълнението в рамките на Съюза и на международно равнище на заключителните документи и ангажиментите, приети на Конференцията на Организацията на обединените нации по въпросите на устойчивото развитие през 2012 г. („Рио + 20“), насочени към превръщането на световната икономика в приобщаваща и зелена икономика в контекста на устойчивото развитие и намаляването на бедността.
- (33) Подходящото съчетаване на политически инструменти би позволило на предприятията и потребителите по-добре да разберат въздействието на своята дейност върху околната среда и да управляват това въздействие. Тези политически инструменти включват икономически стимули, пазарни инструменти и изисквания за информация, както и доброволни инструменти и мерки за допълване на нормативната уредба и за участието на заинтересованите страни на различни равнища.
- (34) Всички мерки, действия и специфични цели, определени в 7-ата ПДОС, следва да бъдат развивани в съответствие с принципите на разумно регулиране ⁽¹⁾ и, когато е целесъобразно, да подлежат на цялостна оценка на въздействието.
- (35) Напредъкът в изпълнението на целите на 7-ата ПДОС следва да бъде наблюдаван, анализиран и оценяван въз основа на одобрени показатели.
- (36) В съответствие с член 192, параграф 3 ДФЕС приоритетните цели по отношение на политиката на Съюза в областта на околната среда следва да бъдат изложени в обща програма за действие.
- (37) Във връзка с приоритетните цели, заложи в настоящото решение, в 7-ата ПДОС, изложена в приложението, се набелязват редица мерки и действия за постигане на тези цели,
- (38) Доколкото целта на настоящото решение, а именно създаването на обща програма на Съюза за действие в областта на околната среда, която излага приоритетни цели, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради мащаба и последиците на тази програма за действие, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Приема се обща програма на Съюза за действие в областта на околната среда за периода до 31 декември 2020 г. (наричана по-долу „7-ата програма за действие за околната среда“ или „7-ата ПДОС“) съгласно изложеното в приложението.

Член 2

1. 7-ата програма за действие за околната среда има следните приоритетни цели:

- а) опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал на Съюза;
- б) превръщане на Съюза в ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, зелена и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика;
- в) закрила на гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и рискове за здравето и благосъстоянието им;
- г) осигуряване на максимални ползи от законодателството на Съюза в областта на околната среда чрез подобряване на неговото прилагане;
- д) подобряване на базата от знания и данни за политиката на Съюза в областта на околната среда;
- е) осигуряване на инвестиции за политиката в областта на околната среда и климата и предприемане на мерки по отношение на външните за околната среда фактори;
- ж) по-добро отразяване на проблемите на околната среда и повишена съгласуваност на политиките;
- з) повишаване на устойчивостта на големите градове в Съюза;
- и) повишаване на ефективността на Съюза в справянето с международни предизвикателства, свързани с околната среда и климата.

2. 7-ата ПДОС се основава на принципа на предпазните мерки, принципите на превантивните действия и на отстраняване на замърсяването още при източника и на принципа „замърсителят плаща“.

3. 7-ата ПДОС допринася за високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на качеството на живот и благосъстояние за гражданите.

⁽¹⁾ COM(2010) 543.

4. Всички мерки, действия и специфични цели, определени в 7-ата ПДОС, се предлагат и изпълняват в съответствие с принципите на разумното регулиране и, когато е целесъобразно, подлежат на цялостна оценка на въздействието.

Член 3

1. Съответните институции на Съюза и държавите членки са отговорни за предприемане на подходящи действия с цел изпълнението на приоритетните цели, определени в 7-ата ПДОС. Действията се предприемат при надлежно съобразяване с принципите на предоставената компетентност, субсидиарността и пропорционалността съгласно член 5 от Договора за Европейския съюз.

2. Държавните органи на всички равнища работят съвместно с предприятията, социалните партньори, гражданското общество и отделните граждани за изпълнението на 7-ата ПДОС.

Член 4

1. Комисията гарантира, че изпълнението на съответните елементи на 7-ата ПДОС се наблюдава в контекста на редовния процес на мониторинг по стратегията „Европа 2020“. В този процес се включват показателите на Европейската агенция за околната среда относно състоянието на околната среда, както и показателите, използвани за мониторинг на напредъка по постигането на съществуващото законодателство и целите, свързани с околната среда и климата, като например целите за климата и енергията, целите за биологичното разнообразие и етапните цели за ефективността на използването на ресурсите.

2. Комисията също така извършва оценка на 7-ата ПДОС. Оценката се основава, *inter alia*, на доклада на Европейската агенция за околната среда относно състоянието на околната среда и на консултация със заинтересованите страни. Въз основа на тази оценка Комисията своевременно представя доклад на Европейския парламент и на Съвета преди края на 7-ата ПДОС.

3. С оглед на тази оценка и на други съответни промени в политиките Комисията, когато е целесъобразно, своевременно представя предложение за 8-ама ПДОС с цел избягване на прекъсване между 7-ата ПДОС и 8-ата ПДОС.

Член 5

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Съставено в Страсбург на 20 ноември 2013 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

7-АТА ПРОГРАМА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА ДО 2020 г. „ДА ЖИВЕЕМ ДОБРЕ В ПРЕДЕЛИТЕ НА НАШАТА ПЛАНЕТА“

1. Следната перспектива за 2050 г. има за цел да подпомогне насочването на действията до 2020 г. и след това:

В 2050 г. живеем добре в екологичните предели на планетата. Благоденствието ни и доброто състояние на околната среда се дължат на иновативна, кръгова икономика, в която нищо не се пилее, природните ресурси се управляват устойчиво и биологичното разнообразие се опазва, цени и възстановява по начини, които повишават устойчивостта на нашето общество. При нас нисковъглеродният растеж от дълго време не зависи от използването на ресурси, като определя темпа за безопасно и устойчиво общество в световен мащаб.

ПРОГРАМА ЗА ДЕЙСТВИЕ ДО 2020 ГОДИНА

2. През последните 40 години беше въведен широк набор от законодателни актове в областта на околната среда, така че е създадена най-пълната съвременна уредба в света. Това спомогна за справяне с някои от най-сериозните екологични проблеми на гражданите и предприятията в Съюза.
3. През последните десетилетия значително бяха намалени емисиите на замърсители на въздуха, водите и почвите, а през последните години — и емисиите на парникови газове. Актуализирано е законодателството на Съюза за химикалите и е ограничено използването на множество токсични или опасни вещества като олово, кадмий и живак в продукти, употребявани в повечето домакинства. Гражданите на Съюза ползват вода, чието ниво на качество е сред най-добрите в света, а над 18 % от територията на Съюза и 4 % от неговата морска акватория са определени за защитени природни зони.
4. Политиката на Съюза в областта на околната среда насърчава иновациите и инвестициите в екологични стоки и услуги, създаващи нови работни места и възможности за износ⁽¹⁾. Последователните разширявания доведоха до прилагането на високи стандарти за опазване на околната среда в голяма част от европейския континент, а усилията на Съюза допринесоха за засилване на ангажмента на международната общност за борба с изменението на климата и със загубата на биологично разнообразие, както и за успеха на усилията в световен мащаб, насочени към премахване на озоноразрушаващите вещества и оловосъдържащите горива.
5. Значителен напредък е постигнат и в отразяването на екологичните цели в други политики и дейности на Съюза. Съгласно реформираната обща селскостопанска политика (ОСП) от 2003 г. насам директните плащания са обвързани с изисквания към земеделските стопани да поддържат земите си в добро земеделско и екологично състояние и да спазват съответното законодателство в областта на околната среда. Борбата с изменението на климата се превърна в неразделна част от енергийната политика и е постигнат напредък за включване на въпросите, свързани с ефективността на използването на ресурсите, изменението на климата и енергийната ефективност в областта на други ключови сектори, като например транспорт и сгради.
6. Въпреки това много от тенденциите в Съюза в областта на околната среда продължават да бъдат безпокойство — не на последно място поради недостатъчното прилагане на действащото законодателство на Съюза в тази област. Само 17 % от биологичните видове и местообитанията, оценени съгласно Директивата за местообитанията⁽²⁾, са в добро състояние по отношение на опазването на околната среда, а влошаването на състоянието и загубата на природен капитал застрашават усилията за постигането на целите на Съюза във връзка с биологичното разнообразие, както и на целите във връзка с изменението на климата. Това състояние на видовете и местообитанията, както и влошаването на състоянието и загубата на природен капитал са свързани с големи разходи, които все още не се оценяват правилно в нашата икономическа или социална система. 30 % от територията на Съюза е силно разпокъсана, като това се отразява на връзките и състоянието на екосистемите и на тяхната способност да предоставят услуги, както и надеждни местообитания за видовете. Макар че в Съюза е постигнат напредък в премахването на обвързаността на растежа от емисиите на парникови газове, използването на ресурсите и въздействието върху околната среда, използването на ресурсите все още до голяма степен е неустойчиво и неефективно, а отпадъците все още не се управляват правилно. В резултат на това предприятията в Съюза се лишават от значителните възможности, предоставяни от ефективността на използването на ресурсите по отношение на повишаване на конкурентоспособността, намаляване на разходите, увеличаване на производителността и подобряване на сигурността на доставките. Качеството на водите и нивата на замърсяване на въздуха все още са проблемни в много части на Европа, а гражданите на Съюза продължават да бъдат изложени на действието на опасни вещества, които могат да застрашат тяхното здраве и благосъстояние. Неустойчивото земеползване унищожава плодородни почви, а влошаването на състоянието на почвите продължава, което се отразява върху продоволствената сигурност в световен мащаб и постигането на специфичните цели във връзка с биологичното разнообразие.
7. Измененията в околната среда и климата в Съюза все повече се дължат на промени в световен мащаб, включително такива, свързани с демографското развитие и моделите на производство и търговия, както и на бързия технологичен

⁽¹⁾ „Икономически ползи от политиката в областта на околната среда“ (IES, Vrije Universiteit, Амстердам, 2009 г.); COM(2012) 173; „Прилагане на законодателството на ЕС за екологичен растеж“ (BIO Intelligence Service, 2011 г.).

⁽²⁾ Директива 92/43/ЕО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

напредък. Тези промени могат да предоставят значителни възможности за икономически растеж и обществено благосъстояние, но същевременно поражда предизвикателства и несигурност за икономиката и обществото на Съюза и водят до влошаване на състоянието на околната среда в световен мащаб ⁽¹⁾.

8. В съчетание със сегашните разхищаващи системи за производство и потребление в световната икономика, увеличаващото се световно търсене на стоки и услуги и изчерпването на ресурсите водят до нарастване на разходите за основните суровини, природни изкопаеми и енергия, по-голямо замърсяване на околната среда и повече отпадъци, увеличаване на емисиите на парникови газове в световен мащаб и усиляване влошаването на състоянието на земите, обезлесяването и загубата на биологично разнообразие. Почти две трети от световните екосистеми са в упадък ⁽²⁾ и има данни, че вече са преминали планетарните граници по отношение на биологичното разнообразие, изменението на климата и азотния цикъл ⁽³⁾. Има вероятност недостигът на вода в световен мащаб към 2030 г. да достигне 40 %, ако не се постигне значителен напредък в подобряването на ефективността на използването на ресурсите. Съществува също така риск изменението на климата да изостри допълнително тези проблеми и да доведе до големи разходи ⁽⁴⁾. През 2011 г. бедствия, дължащи се отчасти на изменението на климата, причиниха икономически загуби за над 300 милиарда евро в световен мащаб. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) предупреди, че продължаващото влошаване на състоянието и изчерпването на природния капитал поражда рискове за необратими промени, които биха могли да застрашат двувековното повишаване на стандарта на живот и да доведат до значителни разходи ⁽⁵⁾.
9. За справяне с някои от тези сложни проблеми се налага изцяло да се оползотвори потенциалът на съществуващите екологични технологии и да се осигури непрекъснатото разработване и внедряване от промишлеността на най-добрите налични техники и най-новите иновации, както и увеличаване на използването на основани на пазара инструменти. Нужен е и бърз напредък в перспективни области на науката и технологиите. Това следва да стане възможно чрез насърчаване на научните изследвания и създаване на благоприятни условия за частни инвестиции, свързани с тези изследвания. В същото време е необходимо по-добро разбиране на потенциалните рискове за околната среда и за здравето на човека, свързани с новите технологии, както и по-добра оценка и управление на тези технологии. Това е предпоставка за приемането от обществото на новите технологии, както и за способността на Съюза по ефективен и навременен начин да установи потенциалните рискове, свързани с технологичното развитие, и да реагира на тях. Основните технологични иновации следва да бъдат придружени от обществени диалози и процеси на участие.
10. С оглед да се осигури добър живот в бъдеще, сега следва да се предприемат спешни съгласувани действия за подобряване на екологичната устойчивост и за постигане на максималните възможни ползи за икономиката и обществото от политиката в областта на околната среда, като същевременно се вземат предвид екологичните граници на планетата. 7-ата ПДЮС отразява ангажмента на Съюза да се превърне приобщаваща зелена икономика, която да гарантира растеж и развитие, да защитава здравето и благосъстоянието на човека, да осигурява достойни работни места, да намалява неравенствата и да инвестира и да опазва биологичното разнообразие, включително екосистемните услуги, които то предлага, а именно природния капитал — поради неговата непреходна стойност и съществен принос за човешкото благосъстояние и икономическия просперитет.
11. За превръщането в приобщаваща зелена икономика е необходимо отразяване на проблемите на околната среда в политиките за други сектори, като например енергетика, транспорт, селско стопанство, рибарство, търговия, икономика и промишленост, научни изследвания и иновации, заетост, развитие, външни работи, сигурност, образование и обучение, както и социална политика и политика в областта на туризма, така че да се създаде съгласуван, съвместен подход. Действията в рамките на Съюза следва също така да бъдат допълнени от засилване на действията в световен мащаб и сътрудничество със съседните държави с цел справяне с общите предизвикателства.
12. Съюзът започна процеса на това преобразяване с дългосрочни, интегрирани стратегии за спиране на загубата на биологично разнообразие ⁽⁶⁾, подобряване на ефективността на използване на ресурсите ⁽⁷⁾ и ускоряване на прехода към безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика ⁽⁸⁾. Комисията отрази в по-голяма степен проблемите на околната среда и цели в последните инициативи, предприети в други ключови области на политиката, в това число енергетиката ⁽⁹⁾ и транспорта ⁽¹⁰⁾, и въз основа на постигнатото досега се постарала да увеличи реалните ползи за околната среда чрез реформиране на политиките на Съюза в областта на селското стопанство и развитието на селските райони, рибарството и сближаването. В това отношение кръстосаното спазване е от особено значение за допринасяне към устойчивостта на селското стопанство чрез насърчаване на опазването на уязвими екосистеми, като например водни обекти, почви и местообитания за видовете.

⁽¹⁾ SEC(2011) 1067; Околната среда в Европа – състояние и перспективи 2010: Оценка на световните метатенденции („ДСПОС 2010 г.“).

⁽²⁾ Доклад на групата на високо равнище относно глобалната устойчивост към генералния секретар на ООН „Устойчиви хора, устойчива планета: бъдеще, което си струва да бъде избрано“, 2012 г.

⁽³⁾ Установени са прагови стойности за девет „планетарни граници“, чието преминаване може да доведе до необратими промени с потенциално катастрофални последици за хората, включително изменение на климата, загуба на биологично разнообразие, световно потребление на сладка вода, увеличаване на киселинността на океанските води, промени в азотния и фосфорния цикъл, както и в земеползването (Ecology and Society („Екология и общество“), том 14, бр. 2, 2009 г.).

⁽⁴⁾ Според доклада на Стън относно икономиката на изменението на климата, ако не се предприемат действия, общите разходи вследствие на изменението на климата ще се равняват ежегодно на загубата на най-малко 5 % от световния брутен вътрешен продукт (БВП). Тази стойност би могла да нарасне до 20 % от БВП, ако се включат по-широк спектър от рискове и въздействия.

⁽⁵⁾ Перспективи на ОИСР за околната среда до 2050: Последици от липсата на действие (доклад, 2012 г.).

⁽⁶⁾ COM(2011) 244.

⁽⁷⁾ COM(2011) 571.

⁽⁸⁾ COM(2011) 112.

⁽⁹⁾ COM(2011) 885.

⁽¹⁰⁾ COM(2011) 144.

13. Съюзът е подписал голям брой правно обвързващи ангажменти по многостранни споразумения в областта на околната среда, както и политически обвързващи ангажменти във връзка с околната среда, включително тези, договорени по време на Конференцията на ООН по въпросите на устойчивото развитие („Рио + 20“) ⁽¹⁾. Заклучителният документ от „Рио + 20“ признава, че приобщаващата и зелена икономика е важен инструмент за постигане на устойчиво развитие и изкореняване на бедността. В документа се излага рамка за действие, обхващаща и трите измерения на устойчивото развитие (екологично, социално и икономическо), много от които са отразени в приоритетните цели на 7-ата ПДООС. На „Рио + 20“ също така бе договорено разработване на цели за устойчиво развитие, които са съгласувани и отразени в програмата на ООН за развитие след 2015 г. с цел укрепване на институционалната рамка и изготвяне на стратегия за финансиране за устойчиво развитие. „Рио + 20“ също така прие световна 10-годишна рамка от програми за устойчиво потребление и производство. Понастоящем Съюзът и неговите държави членки следва да гарантират, че тези ангажменти се прилагат в рамките на Съюза, и следва да насърчават тяхното прилагане в световен мащаб.
14. 7-ата ПДООС допълва посочените усилия, като в нея се определят приоритетните цели, които Съюзът трябва да постигне в периода до 2020 г. 7-ата ПДООС подкрепя прилагането и насърчава действието на всички равнища и насърчава свързаните с околната среда и климата инвестиции и след 2020 г.
15. В много случаи за постигането на приоритетните цели ще бъдат необходими действия преди всичко на национално, регионално или местно равнище, в съответствие с принципа на субсидиарност. В други случаи ще бъдат необходими допълнителни мерки на равнището на Съюза и на международно равнище. Обществеността следва също така да играе активна роля и следва да бъде подходящо информирана относно политиката в областта на околната среда. Тъй като политиката в областта на околната среда е сфера на споделена компетентност в Съюза, една от целите на 7-ата ПДООС е да се въведе съвместна отговорност за общи цели и задачи и да се осигури равнопоставеност на предприятията и публичните органи. Ясните цели и задачи също така осигуряват посока и предсказуема рамка за действие на създателите на политики и на другите заинтересовани страни, включително регионите и градовете, предприятията и социалните партньори, както и отделните граждани.
16. Интегрираното и съгласувано развитие на политиката в областта на околната среда и политиката за климата могат да спомогнат да се гарантира, че икономиката и обществото на Съюза са добре подготвени да посрещнат посочените предизвикателства. Това действие ще изисква съсредоточаване върху три тематични цели:
- а) опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал на Съюза;
 - б) превръщане на Съюза в ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, зелена и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика;
 - в) защита на гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и рискове за здравето и благосъстоянието им.

Тези три тематични цели са взаимосвързани и следва да бъдат преследвани паралелно. Предприетите за постигането на една цел действия често ще спомогнат за постигането на другите цели. Например подобряването на ефективността на използването на ресурсите ще намали натиска върху природния капитал, като същевременно увеличаването на устойчивостта на базата от природен капитал на Съюза ще донесе ползи за здравето и благосъстоянието на хората. Действията за смекчаване и адаптиране към изменението на климата ще увеличат устойчивостта на икономиката и обществото на Съюза, като същевременно ще насърчат иновациите и ще защитят природните ресурси на Съюза.

ТЕМАТИЧНИ ПРИОРИТЕТИ

Приоритетна цел № 1: Опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал на Съюза

17. Икономическият просперитет и благосъстоянието на Съюза се основават на неговия природен капитал, т.е. на неговото биологично разнообразие, включително екосистеми, които предоставят основни блага и услуги — от плодородна почва и изпълняващи множество функции гори до продуктивна земя и морета, от добро качество на прясната вода и чист въздух до опрашване на растенията, регулиране на климата и защита срещу природни бедствия. Значителна част от законодателството на Съюза има за цел опазване, съхраняване и увеличаване на природния капитал, като тя включва Рамковата директива за водите ⁽²⁾, Рамковата директива за морска стратегия ⁽³⁾, Директивата за пречистването на градските отпадъчни води ⁽⁴⁾, Директивата за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници ⁽⁵⁾, Директивата относно наводненията ⁽⁶⁾, Директивата за приоритетните

⁽¹⁾ Резолюция A/Res/66/288 на Общото събрание на Организацията на обединените нации.

⁽²⁾ Директива 2000/60/ЕО.

⁽³⁾ Директива 2008/56/ЕО.

⁽⁴⁾ Директива 91/271/ЕИО на Съвета от 21 май 1991 г. за пречистването на градските отпадъчни води (ОВ L 135, 30.5.1991 г., стр. 40).

⁽⁵⁾ Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (ОВ L 288, 6.11.2007 г., стр. 27).

вещества⁽¹⁾, Директивата за качество на въздуха и свързаните с нея директиви⁽²⁾, както и директивите за птиците и за местообитанията⁽³⁾. Законодателството за справяне с изменението на климата, за химикалите, промишлените емисии и отпадъците също допринася за намаляване на неблагоприятното въздействие върху почвата и биологичното разнообразие, включително върху екосистемите, видовете и местообитанията, както и намаляване на изпускането на хранителни вещества.

18. Въпреки това последните оценки показват, че загубата на биологично разнообразие в Съюза все още продължава и че състоянието на повечето екосистеми е сериозно влошено⁽⁴⁾ в резултат на различни видове въздействие. Например инвазивните чужди видове представляват по-големи рискове за растителното, животинското и човешкото здраве, околната среда и икономиката, отколкото се смяташе по-рано. Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. определя специфични цели и действия, които са необходими за обрат в тези отрицателни тенденции, за спиране на загубата на биологично разнообразие и влошаването на екосистемните услуги до 2020 г. и за тяхното възстановяване доколкото е възможно⁽⁵⁾. Необходимо е засилване на прилагането на тази стратегия и постигането на нейните цели, за да може Съюзът да постигне водещата цел за биологичното разнообразие за 2020 г. Като се има предвид, че стратегията съдържа мерки за подобряване на прилагането на директивите за птиците и местообитанията, включително по отношение на мрежата „Натура 2000“, за постигането на водещата цел ще бъде необходимо пълното прилагане на цялото действащо законодателство, насочено към опазването на природния капитал.
19. Въпреки изискването на Рамковата директива за водите за опазване, засилване и възстановяване на всички повърхностни и подпочвени водни обекти и значителните усилия до днешна дата, целта на „добро екологично състояние“ до 2015 г. е вероятно да бъде постигната само за 53 % от повърхностните водни обекти в Съюза⁽⁶⁾. Постигането на целта за „добро екологично състояние“ към 2020 г. съгласно Рамковата директива за морска стратегия е свързано със значителни трудности, поради, *inter alia*, продължаващия прекомерен улов, замърсяване (включително подводно шумово замърсяване и замърсяването на морските води), както и ефектите от глобалното затопляне, като окисляване, в европейските морета. По-специално в Средиземно и Черно море, където мнозинството от крайбрежните държави не са държави членки на Съюза, тясното сътрудничество в рамките на Съюза и с неговите съседни държави ще бъде от съществено значение за ефективно справяне с тези предизвикателства. И докато политиките на Съюза по отношение на емисиите в атмосферата и на промишлените емисии спомогнаха за намаляването на много форми на замърсяване, екосистемите продължават да страдат от прекомерни азотни емисии и отлагане на сяра, както и замърсяване с озон, дължащи се на емисии от транспорта, производството на енергия и неустойчиви селскостопански практики.
20. Поради това за опазване, съхранение, увеличаване и ценене на природния капитал на Съюза е необходимо също така проблемите да се решават при техния източник — *inter alia*, чрез по-добро отразяване на целите относно природния капитал при, разработването и прилагането на други политики, което ще осигури съгласуваност на политиките и взаимни ползи. Свързаните с околната среда елементи, определени в предложенията на Комисията за реформи, по-специално в политиките на Съюза в областта на селското стопанство и рибарството, както и в политиката на сближаване, подкрепени от предложения за по-екологично ориентиран бюджет на Съюза по многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. са предназначени да спомогнат за постигането на тези цели. Тъй като селското и горското стопанство заедно съставляват 78 % от земната повърхност в Съюза, те играят основна роля за запазването на природните ресурси, особено на водите и почвите с добро качество, както и на биологичното разнообразие и разнообразните културни пейзажи. По-екологичният характер на ОСП ще способства за прилагането на благоприятни за околната среда селскостопански и горски практики като например разнообразяване на културите, опазване на постоянните поляни и пасища и устойчиво агролесовъдство, ще насърчава също така установяването и поддържането на ценни от екологична гледна точка участъци от обработваема земя и гори, включително чрез екстензивни и традиционни практики. То ще увеличи също така капацитета на сектора, свързан със земеползването, промените в земеползването и горското стопанство, да действа като въглероден погълтател. Съществен елемент на устойчивото селско стопанство е осъществяването му с чувство за отговорност за бъдещите поколения, като при това се запазва ефективността от гледна точка на използването на ресурсите и продуктивността.
21. Съюзът има най-голямата морска площ в света и следователно носи значителна отговорност за осигуряване опазването на морската среда. По отношение на морската среда, макар морският сектор да предлага икономически възможности — от риболов, корабоплаване и аквакултури до суровини, енергия от разположени в морето инсталации и морски биотехнологии, са необходими грижи, за да се гарантира, че използването им е съвместимо с опазването и устойчивото управление на морските и крайбрежните екосистеми. Наред с това, морското пространство планиране и интегрираното крайбрежно управление в рамките на държавите членки и между тях могат да играят ефективна роля за координирането на устойчивото използване на морските води и крайбрежните зони, когато се прилага основаният на екосистемите подход към управлението на различни секторни дейности в тези области. Морската среда не се опазва по подходящ начин отчасти поради изоставането на приключването на мрежата „Натура 2000“, което изисква допълнителни усилия от страна на държавите членки. Необходимо е и защитените морски зони да бъдат по-ефикасно управлявани.

(1) Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите, за изменение и последваща отмяна на директиви 82/176/ЕИО, 83/513/ЕИО, 84/156/ЕИО, 84/491/ЕИО, 86/280/ЕИО на Съвета и за изменение на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 84).

(2) Директива 2008/50/ЕО и Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно съдържанието на арсен, кадмий, никел и полициклически ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ОВ L 23, 26.1.2005 г., стр. 3).

(3) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7) и Директива 92/43/ЕИО.

(4) Технически доклад на Европейската агенция по околната среда 12/2010.

(5) В параграф 14 от заключенията на Европейския съвет от 26 март 2010 г. (EUCO 7/10) се посочва: „Необходимо е в спешен порядък да се спрат продължаващите тенденции на загуба на биологично разнообразие и на влошаване на екосистемите. Европейският съвет поема ангажимент към дългосрочната концепция за биологичното разнообразие до 2050 г. и целта до 2020 г., определени в заключенията на Съвета от 15 март 2010 г.“

(6) COM(2012) 673.

22. Основаните на екосистеми подходи за ограничаване на изменението на климата и адаптиране към него, които са от полза и за биологичното разнообразие и предоставянето на други екосистемни услуги, следва да бъдат по-широко използвани като част от политиката на Съюза по отношение на изменението на климата, докато други екологични цели като опазването на биологичното разнообразие, на почвите и на водите следва да бъдат изцяло взети предвид при решенията, свързани с енергията от възобновяеми източници. И накрая, ще трябва да се предприемат мерки за справяне със замърсяването на въздуха и емисиите на CO₂ от транспорта ⁽¹⁾.
23. Влошаването на състоянието, разпокъсването и неустойчивото земеползване в Съюза застрашават предоставянето на няколко ключови екосистемни услуги, заплашват биологичното разнообразие и увеличават уязвимостта на Европа към изменението на климата и природните бедствия. Те също така засилват влошаването на състоянието на почвата и опустиняването. Повече от 25 % от територията на Съюза са засегнати от причинена от вода ерозия на почвата, което влошава функциите на почвата и се отразява на качеството на сладките води. Замърсяването и запечатването на почвата също са трайни проблеми. Счита се, че повече от половин милион терена в целия Съюз са замърсени и докато бъдат установени и оценени, те ще продължават да пораждаят потенциално сериозни рискове за околната среда, икономически, социални рискове и рискове за здравето. Всяка година повече от 1 000 km² земя се отнемат за нуждите на жилищното строителство, промишлеността и транспорта или за развлекателни цели. Такива дългосрочни промени са трудно обратими или това изисква много средства и почти винаги включват компромиси между различните социални, икономически и екологични нужди. В свързаните със земеползването решения за планиране следва да бъдат отразени екологичните съображения, включително тези за опазване на водите и на биологичното разнообразие, така че тези решения да станат по-устойчиви за постигането на напредък към целта за нула липса на завземане на земя към 2050 г.
24. На равнището на държавите членки беше постигнат напредък в различна степен с цел гарантиране на опазването на почвите, включително с оглед набелязване на замърсените зони, повишаване на осведомеността, научни изследвания и разработването на системи за мониторинг. Въпреки това напредъкът по отношение на усилията, основани на риска, и на други усилия за възстановяване, е неравномерен, а резултатите и докладването на равнище на Съюза са ограничени. В отговор на безпокойствата, например по отношение на неблагоприятните последици за естествения воден цикъл, Комисията е разработила насоки относно запечатването на почвите ⁽²⁾. Допълнителни усилия за укрепване на нормативната уредба, разработване на мрежи, споделяне на знания, създаване на насоки и установяване на примери за най-добра практика могат също така да допринесат за по-добро опазване на почвите. Комисията представи предложение за Директива за създаване на рамка за защита на почвата и за изменение на Директива 2004/35/ЕО ⁽³⁾.
25. За намаляване на най-важните форми на антропогенно въздействие върху земята, почвата и другите екосистеми в Европа ще бъдат предприети действия, за да се гарантира, че свързаните със земеползването решения на всички съответни равнища са съобразени надлежно с екологичните, както и със социалните и икономическите въздействия. В заключителния документ от „Рио + 20“, който признава икономическото и социалното значение на доброто управление на земите, се призовава „да се търси спиране на влошаването на състоянието на земите в световен мащаб“. Съюзът и държавите членки следва да обмислят как най-добре да изпълнят такъв ангажимент в рамките на своите съответни правомощия. Съюзът и неговите държави членки следва също така да обмислят във възможно най-кратки срокове начините, по които проблемите във връзка с качеството на почвите биха могли да бъдат разглеждани чрез използване на целеви и пропорционален подход, основан на риска, в рамките на обвързваща правна рамка. Следва да бъдат определени цели и за устойчиво използване на земята и почвата.
26. Въпреки че в Съюза въвежданите в околната среда количества азот и фосфор са намалели значително през последните 20 години, прекомерното изпускане на хранителни вещества продължава да оказва въздействие върху качеството на въздуха и водата и да се отразява отрицателно на екосистемите, като причинява значителни проблеми за здравето на човека. По-специално спешно трябва да бъде решен проблемът с изпускането на амоняк вследствие на неефективното управление на торове и недостатъчното пречистване на отпадъчни води, за да се постигне допълнително съществено намаляване на изпусканията на хранителни вещества. Нужни са и допълнителни усилия за управление на хранителния цикъл по устойчив и по-ефективен по отношение на разходите и ресурсите начин, както и да се подобри ефективността на използване на торовете. Тези усилия налагат инвестиции в научни изследвания и подобрения на съгласуваността и прилагането на законодателството на Съюза в областта на околната среда, за да се преодолее тези предизвикателства, да се въведат при необходимост по-строги стандарти и хранителният цикъл да се разглежда в рамките на по-цялостен подход за интегриране и създаване на връзки между съществуващите политики на Съюза, които са от значение за справяне с еутрофикацията и с прекомерното изпускане на хранителни вещества, и за предотвратяване на положение, при което емисиите на хранителни вещества се преместват между елементите на околната среда.
27. Действията по Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за възстановяване на най-малко 15 % от екосистемите в Съюза, чието състояние е влошено, и за разширено използване на зелената инфраструктура (средство за предоставяне на екологични, икономически и социални ползи чрез природни решения, включващи зелени пространства, водни екосистеми и други физически елементи в земните и морските области) ще спомогнат да се преодолее разпокъсването на земята. Такова действие, в съчетание с пълното прилагане на Директивата за птиците и Директивата за местообитанията, подкрепено от рамки за приоритетно действие, ще увеличат допълнително природния капитал, ще повишат устойчивостта на екосистемите и могат да осигурят икономически ефективни възможности за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, както и за управление на риска от бедствия. Междувременно усилията на държавите членки за описване и оценка на екосистемите и техните услуги ще подобрят наличността на данни и заедно с инициативата „Без нетни загуби“, планирана за 2015 г., ще допринесат

⁽¹⁾ COM(2011) 144.⁽²⁾ SWD(2012) 101.⁽³⁾ COM(2006) 232.

за поддържането на запасите от природен капитал на различни нива. Включването до 2020 г. на икономическата стойност на екосистемните услуги в системите за счетоводство и отчетност на равнището на Съюза и на национално равнище ще доведе до по-добро управление на природния капитал на Съюза.

28. С цел опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал на Съюза със 7-ата ПДОС се гарантира, че не по-късно от 2020 г.:

- a) е спрял процесът на загуба на биологично разнообразие и влошаване на екосистемните услуги, включително опрашване, екосистемите и техните услуги са запазени и подобрени, като са възстановени поне 15 % екосистемите, чието състояние е влошено;
- б) е намалено значително въздействието върху преходни, крайбрежни и пресни води (включително повърхностни и подпочвени води), за да се постигне, поддържа или повиши доброто състояние по смисъла на Рамковата директива за водите;
- в) е намалено въздействието върху морските води, за да се постигне или поддържа добро екологично състояние в съответствие с изискванията на Рамковата директива за морска стратегия, като крайбрежните зони се управляват по устойчив начин;
- г) допълнително е намалено замърсяването на въздуха и неговото въздействие върху екосистемите и биологичното разнообразие, за да се постигне дългосрочната цел за ненадвишаване на критичните натоварвания и равнища;
- д) земята се управлява по устойчив начин в Съюза, почвата е адекватно защитена и възстановяването на замърсените терени е в напреднал стадий;
- е) хранителният цикъл (азот и фосфор) се управлява по начин, който е по-устойчив и ефективен от гледна точка на използването на ресурсите;
- ж) управлението на горите е устойчиво и горите, тяхното биологично разнообразие и услугите, които те предоставят, са защитени и, доколкото е осъществимо, са подобрени и устойчивостта на горите към изменението на климата, пожари, бури, вредители и болести е подобрена.

За тази цел е необходимо по-конкретно:

- i) незабавно засилване на прилагането на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие, за да се изпълнят нейните цели;
- ii) изцяло да се изпълни планът за опазване на европейските водни ресурси ⁽¹⁾ при надлежно отчитане на особените обстоятелства в държавите членки и гарантиране, че постигането на целите, свързани с качеството на водите, се подпомага по подходящ начин от политически мерки, основани на източниците;
- iii) спешно да се увеличат усилията, за да се гарантира, *inter alia*, че рибните запаси ще бъдат в добро състояние в съответствие с общата политика в областта на рибарството, Рамковата директива за морска стратегия и международните задължения; да се води борба със замърсяването и да се определи обща за Съюза водеща количествена цел за намаляване на отпадъците в морските води, подкрепена от основани на източниците мерки при отчитане на морските стратегии, определени от държавите членки; да се завърши мрежата „Натура 2000“ на защитените морски зони и да се гарантира, че крайбрежните зони се управляват по устойчив начин;
- iv) да се договори и прилага стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата ⁽²⁾, включително отразяване на това адаптиране в ключови политически инициативи и сектори на Съюза;
- v) да се увеличат усилията за пълно спазване на законодателството на Съюза относно качеството на въздуха и да се определят стратегически цели и действия за периода след 2020 г.;
- vi) да се увеличат усилията за намаляване на ерозията на почвата и за повишаване на органичните вещества в почвата, за саниране на замърсените терени и за повишаване на степента на включване на аспекти на земеползването в координиран процес на вземане на решения с участието на органи на всички съответни нива на управление, подкрепен от приемането на специфични цели относно почвата и земята като ресурс, както и на цели на териториалното планиране;
- vii) да се предприемат по-нататъшни стъпки за намаляване на емисиите на азот и фосфор, включително тези от градски и промишлени отпадъчни води, както и от използването на торове, *inter alia* посредством по-добър контрол на източниците и възстановяване на отпадъчния фосфор;
- viii) да се разработи и приложи възобновена стратегия на Съюза за горите, която е съобразена с множеството нужди на горите и ползите от тях, и допринася за по-стратегически подход към опазването и подобряването на горите, включително посредством устойчиво управление на горите;

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ COM(2013) 216.

ix) да се подобри предоставянето на информация от Съюза за обществеността, осведомеността и образованието относно политиката в областта на околната среда.

Приоритетна цел № 2: Превръщане на Съюза в ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, зелена и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика

29. Стратегията „Европа 2020“ има за цел насърчаването на устойчив растеж чрез развиване на по-конкурентоспособна икономика с ниски въглеродни емисии, която използва ресурсите по ефикасен и устойчив начин. Водещата ѝ инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“ има за цел да се подкрепи преминаването към икономика, която използва по ефективен начин всички ресурси, премахва изцяло обвързаността на икономическия растеж от използването на ресурси и енергия, както и въздействието му върху околната среда, намалява емисиите на парникови газове, повишава конкурентоспособността чрез ефективност и иновации, и спомага за по-голяма енергийна и ресурсна сигурност, включително посредством намалено използване на ресурсите като цяло. Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и Пътната карта за постигане на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност⁽¹⁾ са основни градивни елементи на водещата инициатива, като очертават рамката за бъдещи действия за осъществяване на тези цели и следва да бъдат подкрепени от обмена на най-добри практики между държавите членки. Освен това партньорството между Съюза, неговите държави членки и промишлеността, в рамките на интегрираната промишлена политика на Съюза, ще осигури средство за увеличаване на инвестициите и иновациите на шест водещи пазара, свързани с екологичната икономика⁽²⁾.
30. Необходими са иновации в цялата икономика за подобряване на ефективността от гледна точка на използването на ресурсите, за да се повиши конкурентоспособността в условията на растящи цени на ресурсите, недостиг, ограничения в снабдяването със суровини и зависимост от вноса. Стопанският сектор е главният двигател на иновациите, включително в областта на околната среда. Пазарите обаче няма да дадат сами по себе си очакваните резултати и, с цел подобряване на екологичните им показатели, малките и средните предприятия (МСП) по-конкретно се нуждаят от специална помощ при въвеждането на нови технологии, включително чрез партньорства за научни изследвания и иновации в областта на отпадъците⁽³⁾. От съществено значение са действията на правителствата на равнището на Съюза и на равнището на отделни държави членки, за да се осигурят подходящите правни рамкови условия за инвестиции и екоинновации, така че да се насърчи разработването на устойчиви стопански или технологични решения за предизвикателства, свързани с околната среда, и да се насърчат устойчиви модели на използване на ресурсите⁽⁴⁾.
31. Изпълнението на това основно изискване за справяне с екологични предизвикателства ще донесе и значителни социално-икономически ползи и може да насърчи конкурентоспособността. Възможният ръст на заетостта, получен от преминаването към нисковъглеродна, безопасна и устойчива икономика с ефективно използване на ресурсите, е от централно значение за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ по отношение на заетостта⁽⁵⁾. Заетостта в сектора на екологичните технологии и сектора на услугите в Съюза нараства с около 3 % годишно през последните години⁽⁶⁾. Стойността на световния пазар за екологичните отрасли се оценява на най-малко един трилион евро⁽⁷⁾ и се предвижда почти да се удвои през следващите 10 години. Европейски дружества вече са водещи в света по отношение на рециклирането и енергийната ефективност и следва, подкрепени от Плана за действие за екологични иновации, да бъдат насърчени да се възползват от този ръст на търсенето в световен мащаб⁽⁸⁾. Например само от европейския сектор за енергия от възобновяеми източници се очаква да генерира повече от 400 000 нови работни места до 2020 г.⁽⁹⁾ Устойчивата биоикономика може да допринесе също така за интелигентен и екологичен растеж в Европа и същевременно за нея ще има ползи от подобрена ефективност на използването на ресурсите.
32. Пълното прилагане на законодателния пакет на Съюза в областта на климата и енергетиката е от съществено значение за постигане на етапните цели, определени за 2020 г., и за изграждане на конкурентоспособна, безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика до 2050 г. Докато настоящем Съюзът успешно напредва към намаляването до 2020 г. на собствените си емисии на парникови газове с 20 % спрямо равнището от 1990 г., за постигането на целта за повишаване с 20 % на енергийната ефективност ще са необходими много по-бързи подобрения и промени в модела на поведение. Очаква се Директивата за енергийната ефективност⁽¹⁰⁾ да даде значителен принос в това отношение, като тя би могла да се допълни с изисквания за ефективност на енергийното потребление на продукти, които се пускат на пазара на Съюза. Задълбочена оценка на наличността на устойчива биомаса е важна и с оглед на растящото търсене на енергия и продължаващият дебат относно конфликта между земеползването за производство на храни и земеползването за производство на биоенергия. Също така от важно значение е да се гарантира, че биомасата във всичките си форми се произвежда и използва по устойчив и ефективен начин по време на целия нейн жизнен цикъл, така че да се сведе до минимум или да се избегне отрицателното въздействие върху околната среда и климата, като се отчете надлежно икономическия контекст на различните употреби на биомаса като ресурс. Това би допринесло за изграждане на нисковъглеродна икономика.

⁽¹⁾ COM(2011) 112.

⁽²⁾ COM(2012) 582, озаглавен „По-силна европейска промишленост за растеж и икономическо възстановяване“.

⁽³⁾ Принцип IX от „Мисли първо за малките!“ „Small Business Act“ за Европа, предлага действия, за да се даде възможност на МСП да превърнат предизвикателствата на околната среда във възможности (COM(2008) 394).

⁽⁴⁾ „Насърчаване на иновациите за екологосъобразен растеж“ (ОИСП, 2011 г.) и „Липсата на екоинновации: икономическа възможност за бизнеса“, (ЕО, 2012 г.).

⁽⁵⁾ COM(2012) 173.

⁽⁶⁾ В сектора на екологичната индустрия са били заети около 2,7 милиона души през 2008 г., като цифрата за 2012 г. би могла да е около 3,4 милиона. (Ecorys, 2012 г.).

⁽⁷⁾ „The number of jobs dependent on the Environment and Resource Efficiency improvements“ („Брой на работните места, зависещи от подобрения в областта на околната среда и ефективността от гледна точка на използването на ресурсите“) (ECORYS, 2012 г.).

⁽⁸⁾ COM(2011) 899.

⁽⁹⁾ The impact of renewable energy policy on economic growth and employment in the EU („Въздействието на политиката в областта на възобновяемата енергия върху икономическия растеж и заетостта в ЕС“), (Employ-RES, 2009 г.).

⁽¹⁰⁾ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

33. Всички сектори на икономиката ще трябва да допринесат за намаляване на емисиите на парникови газове, за да поеме Съюзът своя подобаващ дял от общите усилия. Съюзът трябва да се договори за следващите стъпки за своята рамка в областта на климата и енергетиката за периода след 2020 г., за да се подготви за международни преговори за ново правнообвързващо споразумение, както и да осигури на държавите членки, промишлеността и другите сектори ясна правнообвързваща рамка и цел(и) за предприемане на необходимите средносрочни и дългосрочни инвестиции в намаляване на емисиите, енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници. Следователно Съюзът трябва да разгледа варианти на политиката, за да извърши прехода към нисковъглеродна икономика по плавен, икономически ефективен начин, като отчита примерните основни етапи, посочени в Пътната карта за постигане на икономика с ниска въглеродна интензивност за периода след 2050 г., която следва да служи като основа за по-нататъшна работа. Зелената книга за рамка за 2030 г. за политиките в областта на климата и енергетиката ⁽¹⁾ е важна стъпка в това отношение. Пътната карта за енергетиката до 2050 г. и Бялата книга за транспорта трябва да бъдат подкрепени от стабилна политическа рамка. Освен това държавите членки трябва да разработят и приложат дългосрочни, икономически ефективни стратегии за развитие с ниски нива на въглеродни емисии, насочени към постигането на целта на Съюза емисиите на парникови газове да се намалят с 80 % до 95 % до средата на века в сравнение с нивата от 1990 г. като част от глобалните усилия за ограничаване на средното увеличение на температурата на по-малко от 2 °C в сравнение с нивата преди началото на индустриализацията, и в контекста на намаленията от страна на развитите държави като група, които са необходими според данните, представени от Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК). Системата за търговия с емисии на Съюза ще продължи да бъде централен стълб на политиката на Съюза в областта на климата за периода след 2020 г. и следва да бъде структурно реформирана, за да се насърчат нисковъглеродни инвестиции. В съответствие с международните ангажменти, Съюзът заедно с другите страни по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК), следва да подкрепя развиващите се държави в усилията им да смекчат изменението на климата чрез изграждане на капацитет, финансова помощ и трансфер на технологии.
34. Внедряването от промишлеността на най-добрите налични техники съгласно Директивата относно емисиите от промишлеността ⁽²⁾ ще осигури модели за по-ефективно използване на ресурсите и намаляване на емисиите при повече от 50 000 големи промишлени инсталации в Съюза, като по този начин значително ще се допринесе за насърчване на развитието на иновативни техники, по-зелена икономика и намаляване на разходите за промишлеността в по-дългосрочен план. Това развитие може да бъде допълнително насърчено като промишлеността прилага системи за управление на околната среда, като EMAS ⁽³⁾.
35. Някои съществуващи инструменти на политиката, свързани с производството и потреблението, са с ограничен обхват. Съществува необходимост от рамка, която изпраща подходящи сигнали на производителите и потребителите, за да се насърчава ефективното използване на ресурсите и кръговата икономика. Ще бъдат взети мерки за по-нататъшно подобряване на екологичните характеристики на стоките и услугите на пазара в Съюза през целия им жизнен цикъл, включително мерки за увеличаване предлагането на екологично устойчиви продукти и насърчване на значително увеличаване в търсенето на такива продукти от страна на потребителите. Това ще бъде постигнато, като се използва балансирана комбинация от стимули за потребителите и предприятията (включително МСП), пазарни инструменти и нормативни актове, за да се намали въздействието от техните дейности и продукти върху околната среда. Потребителите следва да получават точна, лесно разбираема и надеждна информация за продуктите, които купуват, чрез ясно и последователно етикетирание, включително във връзка с екологични претенции. Опаковането следва да бъде оптимизирано, за да се намали въздействието му върху околната среда и следва също така да бъдат подкрепяни ефективни от гледна точка на използването на ресурсите стопански модели, като системи за продуктови услуги, включително лизинг на продукти. Действащото законодателство относно продуктите, като например директивите за екопроектирането и за енергийния етикет ⁽⁴⁾, както и Регламентът относно екомаркировката ⁽⁵⁾, ще бъде преработено, за да се подобрят екологичните характеристики и ефективността от гледна точка на използването на ресурсите на продуктите през целия им жизнен цикъл и да се отчетат съществуващите разпоредби чрез по-съгласувана политическа и законодателна рамка за устойчиво производство и потребление в Съюза ⁽⁶⁾. Тази рамка, подкрепена от показатели за жизнения цикъл, следва да се справи с разпокъсването и ограниченията на приложното поле на съществуващите достижения на правото в областта на устойчивото потребление и производство (УПП), както и да установи и, където е необходимо, да запълни пропуските в политиката, стимулите и законодателството, за да се гарантират наличието на минимални изисквания по отношение на екологичните характеристики на продуктите и услугите.
36. Тъй като 80 % от всички въздействия върху околната среда на даден продукт по време на неговия жизнен цикъл произтичат от етапа на неговото проектиране, политическата рамка на Съюза следва да гарантира, че пуснатите на пазара на Съюза приоритетни продукти са с „екологичен дизайн“, за да се оптимизира ефективността на използване на ресурси и материали. Това следва да включва отчитане, *inter alia*, на трайността, пригодеността за поправяне, пригодеността за повторно употреба и пригодеността за рециклиране на продукта, съдържанието на рециклирани материали и продължителността на жизнения цикъл на продукта. Продуктите следва да произхождат от устойчиви източници и да бъдат проектирани за повторна употреба и рециклиране. Тези изисквания ще трябва да са

⁽¹⁾ COM(2013) 169.

⁽²⁾ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10) и Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, върху етикети и в стандартна информация за продуктите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно екомаркировката на ЕС (ОВ L 27, 30.1.2010 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Законодателството за екопроектирането, енергийния етикет, знака за екомаркировка, EMAS и нелегалната търговска практика подлежи на преразглеждане преди 2015 г.

- приложими и изпълними. Ще бъдат увеличени усилията на равнище на Съюза и на национално равнище за отстраняване на пречките пред екоиноваиите⁽¹⁾ и по този начин за оползотворяване на пълния потенциал на екологичната индустрия на Европа, като така се създадат „зелени“ работни места и растеж.
37. За да се създаде рамка за действие за подобряване на ефективността на използването на ресурсите по аспекти, различни от емисиите на парникови газове и енергията, ще бъдат поставени специфични цели за намаляване на общото въздействие на потреблението върху околната среда по време на жизнения цикъл на продукта, по-специално в секторите на храните, жилищата и мобилността⁽²⁾. Вzeti заедно, тези сектори причиняват почти 80 % от въздействията на потреблението върху околната среда. Показателите и целите за отражението върху земята, водата, материалите и въглеродния отпечатък, както и тяхната роля в рамките на Европейския семестър следва също да бъдат взети предвид във връзка с това. В заключителния документ от „Рио + 20“ се признава необходимостта значително да се намалят загубите на храни след прибиране на реколтата, както и други загуби и изхвърлянето на храни по цялата верига на продоволствено снабдяване. Комисията следва да представи машабна стратегия за борба с ненужните хранителни отпадъци и да работи с държавите членки в борбата срещу прекомерното генериране на хранителни отпадъци. В това отношение биха били полезни мерки за увеличаване на компостирането и анаеробното разграждане на изхвърлена храна, в зависимост от случая.
38. В допълнение към задължителните изисквания за „зелени“ обществени поръчки за определени категории продукти⁽³⁾ повечето държави членки са приели доброволни планове за действие и много от тях са поставили специфични цели за конкретни продуктови групи. Съществува обаче значителен потенциал за администрациите на всички равнища да намалят още повече въздействието си върху околната среда чрез своите решения за покупки. Държавите членки и регионите следва да предприемат по-нататъшни стъпки, за да постигнат целта критериите за „зелени“ обществени поръчки да се прилагат поне при 50 % от публичните търгове. Комисията ще обмисли предлагането на специално секторно законодателство, за да се определят задължителни изисквания за зелени обществени поръчки за допълнителни продуктови категории и обхватът на периодичния мониторинг на напредъка на държавите членки въз основа на подходящи данни от държавите членки, като същевременно се отчита необходимостта от намаляване на равнището на административната тежест. Следва да се развият мрежи от „зелени“ възложители на доброволна основа.
39. Съществува и значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците в Съюза, за да се използват по-добре ресурсите, да се разкрият нови пазари, да се създадат нови работни места и да се намали зависимостта от вноса на суровини, като същевременно се понижат въздействията върху околната среда⁽⁴⁾. Всяка година в Съюза се генерират 2,7 милиарда тона отпадъци, 98 милиона тона (4 %) от които са опасни. През 2011 г. средното количество отпадъци на глава от населението в Съюза е достигнало 503 kg, като то е между 298 и 718 kg в отделните държави членки. Средно само 40 % от твърдите отпадъци са подготвени за повторна употреба или се рециклират докато някои държави членки постигат размер от 70 %, показвайки как отпадъците могат да се използват като един от основните ресурси на Съюза. В същото време много държави членки депонират над 75 % от своите битови отпадъци⁽⁵⁾.
40. За превръщането на отпадъците в ресурси, както се призовава в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа, се изисква пълно прилагане на законодателството на Съюза в областта на отпадъците в целия Съюз въз основа на стриктно прилагане на йерархията на отпадъците и покриване на различните видове отпадъци⁽⁶⁾. Необходими са допълнителни усилия, за да се намали генерирането на отпадъци на глава от населението и генерирането на отпадъци в абсолютни стойности. Ограничаването на оползотворяването на енергията до материали, които не подлежат на рециклиране⁽⁷⁾, поэтапното премахване на депонирането на отпадъци, които подлежат на рециклиране или оползотворяване⁽⁸⁾, като се осигури висококачествено рециклиране, при което използването на рециклирани материали не води като цяло до неблагоприятно въздействие върху околната среда или здравето на човека, и развитието на пазари за вторични суровини също са необходими за постигането на целите за ефективност от гледна точка на използването на ресурсите. Опасните отпадъци ще трябва да се управляват така, че да се сведат до минимум значителните неблагоприятни последици за здравето на човека и за околната среда, както беше договорено на „Рио + 20“. За постигането на тази цел следва в целия Съюз да се прилагат много по-систематично пазарни инструменти и други мерки, в които се отдава приоритет на предотвратяването, рециклирането и повторната употреба, включително разширена отговорност на производителя, като същевременно следва да се подкрепя развитието на нетоксични цикли на материалите. Следва да бъдат премахнати пречките пред рециклирането на вътрешния пазар на Съюза и да се преразглеждат съществуващите специфични цели за предотвратяване, повторна употреба, рециклиране, възстановяване и отклоняване от депониране, за да се премине към водена от жизнения цикъл „кръгова“ икономика, характеризираща се с последователно използване на ресурсите и близко до нулата количество на остатъчните отпадъци.

⁽¹⁾ COM(2011) 899.

⁽²⁾ Годишно в Съюза се генерират приблизително 89 милиона тона отпадъци от хранителни продукти, което представлява 179 kg на глава от населението (съгласно BIO Intelligence Service, 2010 г.). На жилищата и инфраструктурата се дължат общо около 15—30 % от всички въздействия върху околната среда в Европа, свързани с потреблението, за които те допринасят с равностойността на приблизително 2,5 тона CO₂ на глава от населението годишно (SEC(2011) 1067).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно програма на Общността за етикетиране на енергийната ефективност на офис оборудване (преработена версия) (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1); Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5) и Директивата за енергийната ефективност.

⁽⁴⁾ Например пълното прилагане на законодателството на Съюза за отпадъците би довело до икономии в размер на 72 милиарда евро годишно, увеличение на годишния оборот на сектора за управление и рециклиране на отпадъците в Съюза с 42 милиарда евро и създаване на повече от 400 000 работни места до 2020 г.

⁽⁵⁾ Статистически данни на Евростат 13/33 Общински отпадъци 2011 г.

⁽⁶⁾ Директива 2008/98/ЕО.

⁽⁷⁾ „Рециклиране“ съгласно определението в член 3, точка 17 от Директива 2008/98/ЕО означава „всяка дейност по оползотворяване, посредством която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества, за първоначалната им цел или за други цели. То включва преработването на органични материали, но не включва оползотворяване за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива или за насипни дейности.“

⁽⁸⁾ „Оползотворяване“ съгласно определението в член 3, точка 15 от Директива 2008/98/ЕО означава „всяка дейност, която има като основен резултат използването на отпадъка за полезна цел чрез замяна на други материали, които иначе биха били използвани за изпълнението на конкретна функция, или подготовката на отпадъка да изпълнява тази функция в производствено предприятие или в икономиката като цяло. [...]“.

41. Ефикасността на използването на ресурсите във водния сектор също ще се разглежда като приоритет, за да се спомогне за постигането на добро състояние на водите. Въпреки че сушата и недостигът на вода засягат все повече части на Европа, приблизително 20—40 % от наличната вода в Европа все още се пилее — например чрез течовете в разпределителната мрежа или чрез недостатъчно внедряване на технологиите за ефективно използване на водата. Съгласно наличните модели все още съществуват значителни възможности за подобряване на ефективността на използването на водите в Съюза. Освен това се очаква растящото търсене и въздействието от изменението на климата да увеличат значително натиска върху водните ресурси на Европа. В този контекст Съюзът и неговите държави членки следва да предприемат действия, за да гарантират, че гражданите имат достъп до чиста вода и че при водочерпене се зачитат пределните стойности по отношение на наличните възобновяеми водни ресурси до 2020 г. с цел поддръжката, постигането и укрепването на доброто състояние на водите в съответствие с Рамковата директива за водите, включително чрез подобряване на ефективността на използване на водата посредством използване на пазарни механизми като ценообразуване, което да отразява действителната стойност на водата, както и други инструменти, като образование и повишаване на осведомеността⁽¹⁾. Най-големите сектори, потребители на вода, като енергетиката и селското стопанство, следва да бъдат насърчавани да дават предимство на най-ефективното от гледна точка на ресурсите използване на водата. Напредъкът ще бъде улеснен чрез ускорено демонстриране и внедряване на новаторски технологии, системи и стопански модели въз основа на Стратегическия план за изпълнение на Европейското партньорство за иновации в сферата на водите.
42. Дългосрочната и предсказуема рамка на политиката във всички тези области ще спомогне за насърчаването на инвестиции и действия, необходими за цялостното развитие на пазари за „по-зелени“ технологии и за насърчаване на устойчиви стопански решения. Нужни са показатели и специфични цели относно ефективността на използването на ресурсите, подкрепени с последователно събиране на данни, за да се предоставят необходимите насоки за лицата, вземащи решения в публичния и частния сектор за преобразяване на икономиката. След като бъдат приети на равнището на Съюза, тези показатели и цели ще станат неразделна част от 7-ата ПДОС. С цел да бъде подпомогнат този процес до 2015 г. следва да бъдат разработени методологии за измерване на ефективността от гледна точка на използването на ресурсите на водата, земята, материалите и въглерода.
43. С цел Съюзът да се превърне в ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, зелена и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика със 7-ата ПДОС се гарантира, че до 2020 г.:
- а) Съюзът ще е постигнал своите цели за 2020 г. по отношение на климата и енергията и работи за намаляване до 2050 г. на емисиите на парникови газове с 80—95 % в сравнение с нивата от 1990 г. като част от усилията в световен мащаб средното повишение на температурата да бъде ограничено на по-малко от 2 °C в сравнение с нивата преди индустриализацията, като ключова стъпка в този процес е споразумението за рамка в областта на енергетиката и климата за 2030 г.;
 - б) общото въздействие върху околната среда на всички основни сектори на икономиката на Съюза е значително намалено, ефективността на използването на ресурсите е повишена и са въведени методологии за измерване и сравнителен анализ. Въведени са пазарни стимули и стимули чрез политиката, които насърчават инвестициите в ефективността на използването на ресурсите, като екологичният растеж се насърчава чрез мерки за поощряване на иновациите;
 - в) структурните промени в сферата на производството, технологиите и иновациите, както и в моделите на потребление и начина на живот са намалили общото въздействие на производството и потреблението върху околната среда — особено в секторите на храните, жилищата и мобилността;
 - г) отпадъците се управляват безопасно като ресурс и за да се предотвратят вредите за здравето и околната среда, генерирането на отпадъци в абсолютни стойности и генерираните отпадъци на глава от населението намаляват и депонирането е ограничено до остатъчните отпадъци (т.е. тези, които не подлежат на рециклиране и оползотворяване), като се вземат предвид удължените срокове, предвидени в член 5, параграф 2 от Директивата за депонирането⁽²⁾, а оползотворяването на енергията е ограничено до материали, които не подлежат на рециклиране, като се има предвид член 4, параграф 2 от Рамковата директива за отпадъците⁽³⁾;
 - д) водният недостиг в Съюза е предотвратен или значително намален.
- За тази цел е необходимо по-конкретно:
- i) изцяло да се приложи законодателният пакет в областта на климата и енергетиката и бързо да се постигне съгласие относно рамката за политиката на Съюза в тази област за 2030 г., като надлежно се вземе предвид последният доклад за оценка на МКИК, като се отчетат примерните етапи, определени в Пътната карта за постигане на икономика с ниска въглеродна интензивност, както и развитията, свързани с РКООНИК и други относими процеси;
 - ii) широко да се прилагат „най-добрите налични техники“ в контекста на Директивата относно емисиите от промишлеността и да се увеличат усилията за насърчаване на внедряването на новаторски технологии, процеси и услуги;

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци (ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 2008/98/ЕО.

- iii) да се насърчат усилията на публичния и частния сектор за изследвания и иновации, необходими за разработването и внедряването на новаторски технологии, системи и бизнес модели, които да ускорят прехода към нисковъглеродна, ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, безопасна и устойчива икономика и да намалят разходите за този преход; допълнително да се развие подходът, посочен в Плана за действие за екоинновации, като се определят приоритетите за прогресивни иновации, както и за промени на системата, насърчаване на по-голям пазарен дял за зелените технологии в Съюза и увеличаване на конкурентоспособността на европейския екологичен отрасъл; установяване на показатели и определяне на реалистични и постижими цели за ефективност на използването на ресурсите;
- iv) до 2015 г. да се разработят методологии за измерване и сравнителен анализ за ефективност от гледна точка на използването на ресурсите на земята, въглерода, водите и материалите, и да се направи оценка на целесъобразността на включването на водещ показател и цел в Европейския семестър;
- v) да се установи по-съгласувана политическа рамка за устойчиво производство и потребление, включително, когато е целесъобразно, да се обединят съществуващите инструменти в съгласувана правна рамка; да се направи преглед на законодателството относно продуктите с цел да се подобрят екологичните характеристики и ефективност от гледна точка на използването на ресурсите на продуктите през целия им жизнен цикъл; да се насърчи потребителското търсене на екологично устойчиви продукти и услуги чрез политики, които благоприятстват тяхната наличност, достъпност, функционалност и привлекателност; да се разработят показатели и реалистични и постижими цели за намаляване на общото въздействие от потреблението;
- vi) да се разработят програми за обучение, насочени към „зелени“ работни места;
- vii) да се увеличат усилията за постигане на съществуващите цели и да се извърши преглед на подходите към „зелените“ обществени поръчки, включително техния обхват, за да се увеличи тяхната ефективност; за предприятията от Съюза да се създаде на мрежа от „зелени“ възложители на доброволна основа;
- viii) изцяло да се приложи законодателството на Съюза в областта на отпадъците. Това прилагане ще включва прилагане на йерархията на отпадъците в съответствие с Рамковата директива за отпадъците и ефективното използване на пазарни инструменти и други мерки, за да се гарантира, че: 1) депонирането е ограничено до остатъчните отпадъци (т.е. тези, които не подлежат на рециклиране и оползотворяване), като се вземат предвид удължените срокове, предвидени в член 5, параграф 2 от Директивата за депонирането; 2) оползотворяването на енергия е ограничено само от материали, които не подлежат на рециклиране, като се взема предвид член 4, параграф 2 от Рамковата директива за отпадъците; 3) рециклираните отпадъци се използват като основен и надежден източник на суровини за Съюза чрез разработването на нетоксични цикли на материалите; 4) опасните отпадъци се управляват безопасно и генерирането им е намалено; 5) незаконните превози на отпадъци са премахнати чрез строг мониторинг; и 6) намалени са хранителните отпадъци. Провеждат се прегледи на съществуващото законодателство в областта на продуктите и отпадъците, включително преглед на основните цели на съответните директиви за отпадъците, въз основа на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа, с цел напредък към постигането на кръгова икономика, и премахване на пречките на вътрешния пазар пред дейности по екологосъобразното рециклиране в Съюза. Изискват се кампании за информирание на обществеността, за да се изгради съзнание и разбиране на политиката в областта на отпадъците и да се насърчи промяна в поведението;
- ix) да се подобри ефективността на използване на водата чрез определяне на цели на равнище речни басейни и мониторинг във връзка с това, въз основа на обща методология за цели в областта на ефективното използване на водите, която да бъде разработена в рамките на процеса на Общата стратегия за изпълнение, и чрез използване на пазарни механизми, като например ценообразуване на водата, както е предвидено в член 9 от Рамковата директива за водите и, когато е целесъобразно, други пазарни мерки. Разработване на подходи за управлениена пречистените отпадъчни води.

Приоритетна цел № 3: Закрила на гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и рискове за здравето и благосъстоянието им

- 44. Законодателството на Съюза в областта на околната среда доведе до значителни ползи за здравето и благосъстоянието на населението. Въпреки това замърсяването на водите, замърсяването на въздуха и химикалите остават сред най-тревожните екологични проблеми за широката общественост в Съюза⁽¹⁾. Според оценка на Световната здравна организация (СЗО) на екологични стресови фактори се дължат между 15 % и 20 % от всички смъртни случаи в 53 европейски държави⁽²⁾. Според ОИСР до 2050 г. замърсяването на въздуха в градската среда ще стане основна екологична причина за смъртност в световен мащаб.
- 45. Значителна част от населението на Съюза продължава да е изложено на замърсяване на въздуха, включително замърсяване на въздуха в затворени помещения, което превишава препоръчаното от СЗО равнище⁽³⁾. Например, местното отопление с въглища, горивните инсталации и двигателите с вътрешно горене са значим източник на мутагенни и карциногенни полициклически ароматни въглеводороди и опасни емисии на прахови частици (PM₁₀, PM_{2,5} и PM₁). Наложителни са действия най-вече в области, като например в големите градове, в които хората, и

⁽¹⁾ Специално издание на Евробарометър 365 (2011 г.).

⁽²⁾ ДСПОС, 2010 г.

⁽³⁾ ДСПОС, 2010 г.

особено чувствителни или уязвими групи от обществото, и екосистемите са изложени на силно замърсяване. За да се гарантира здравословна среда за всички, мерките на местно ниво следва да бъдат допълнени с подходяща политика както на национално равнище, така и на равнището на Съюза.

46. Достъпът до вода със задоволително качество продължава да бъде проблем в редица селски райони в Съюза. Още осигуряването на добро качество на водите за къпане в Европа е от полза както за здравето на човека, така и за туристическата индустрия на Съюза. Все по-често се изпитват неблагоприятните последици за здравето на човека и икономическата дейност от наводнения и засушавания, дължащи се отчасти на промени в хидроложния цикъл и в земеползването.
47. Непълното прилагане на съществуващата политика възпрепятства Съюза да постигне адекватни стандарти за качеството на въздуха и на водата. Съюзът ще актуализира специфичните цели в съответствие с най-новите научни постижения и по-активно ще се стреми да осигури полезно взаимодействие с други цели на политиките в области като изменението на климата, мобилността и транспорта, биологичното разнообразие, морската и сухоземната околна среда. Например намаляването на някои замърсители на въздуха, включително бързо разпадащите се замърсители, може значително да допринесе за ограничаване на последиците от изменението на климата. По-нататъшната работа в тази посока ще се основава на информация от цялостния преглед на законодателството на Съюза относно качеството на въздуха и от изпълнението на проекта за опазване на европейските водни ресурси.
48. Справянето със замърсяването при източника остава приоритет, а прилагането на Директивата за емисиите от промишлеността ще намали допълнително емисиите от основните промишлени сектори. Изпълнението на целите, заложили в Пътната карта за постигането на единно европейско транспортно пространство, също ще доведе до по-устойчива мобилност в Съюза, като по този начин се обърне внимание на един от основните източници на шум и локално замърсяване на въздуха.
49. Наличните данни за средната дългосрочна експозиция показват, че 65 % от европейците, живеещи в големи градски райони, са изложени на високи нива на шум ⁽¹⁾, а повече от 20 % — на нива на шум през нощта, при които възникват често неблагоприятни последици за здравето.
50. Хоризонталното законодателство относно химикалите (REACH ⁽²⁾) и регламентите за класифициране, етикетирание и опаковане ⁽³⁾, както и законодателството за биоцидите ⁽⁴⁾ и продуктите за растителна защита ⁽⁵⁾, предоставят основна защита на здравето на човека и околната среда, осигуряват стабилност и предвидимост за икономическите оператори и спомагат за навлизането на развиващи се методи на изпитване без използването на животни. Въпреки това все още съществува несигурност относно цялостното въздействие върху здравето на човека и околната среда от комбинираните ефекти на различни химикали (смеси), наноматериали, химикали, които нарушават функционирането на ендокринната (хормоналната) система (ендокринни разрушители) и химикали в продукти. Научните изследвания показват, че някои химикали имат свойства, нарушаващи функционирането на ендокринната система, които могат да причинят редица неблагоприятни последици за здравето и околната среда, включително за развитието на децата, потенциално дори при много ниски дози, което дава основание за обмислянето на предпазни мерки.

В този контекст следва да се увеличат усилията да се гарантира, че до 2020 г. всички съответни вещества, предизвикващи много висока степен на безпокойство, включително вещества, притежаващи свойства на разрушители на функциите на ендокринната система, са включени в списъка на кандидат-веществата за REACH. Необходими са действия за справяне с тези предизвикателства, особено ако Съюзът е решен да постигне целта, договорена на Световната среща на върха за устойчиво развитие през 2002 г., потвърдена на „Рио + 20“ и приета също така като цел на стратегическия подход за международно управление на химикалите, а именно да се гарантира „свеждане до минимум на значителните неблагоприятни последици“ от химикалите върху здравето на човека и околната среда до 2020 г., както и да отговори на новите и нововъзникващите проблеми и предизвикателства по ефективен, ефикасен, последователен и съгласуван начин.

Съюзът ще продължи да разработва и прилага подходи за справяне с комбинираните ефекти от химикали и с безпокойствата по отношение на безопасността във връзка с ендокринни разрушители в цялото приложимо законодателство на Съюза. По-специално Съюзът ще разработи хармонизирани критерии въз основа на опасността за установяване на ендокринни разрушители. Съюзът също така ще представи цялостен подход за свеждане до минимум на експозицията на опасни вещества, включително химикали в продукти. Безопасността и устойчивото управление на наноматериалите и на материалите със сходни свойства ще бъдат осигурени като част от цялостен подход, включващ оценка и управление на риска, информирание и мониторинг. Съществуват и безпокойства във връзка с потенциалното въздействие върху околната среда и здравето на човека на материали, които съдържат частици с размер, който не е обхванат от определението за наноматериалите, но които могат да имат свойства,

⁽¹⁾ „Високо ниво на шум“ означава ниво на шум над 55dB Lden и 50dB Lnight.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и за създаване на на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕО на Съвета и директиви 91/155/ЕО, 93/67/ЕО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, и за отмяна на директиви 79/117/ЕО и 91/414/ЕО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

сходни с тези на наноматериалите. Тези безпокойства следва да бъдат допълнително проучени в планирания от Комисията преглед на определенията за наноматериали през 2014 г. въз основа на опита и развитието на науката и технологиите. Вzeti заедно, тези подходи ще осигурят разрастване на базата от знания за химикалите и ще предоставят предвидима рамка за насърчаване на разработването на по-устойчиви решения.

51. Междувременно, растящият пазар за продукти, химикали и материали на биологична основа може да предложи предимства като по-ниски емисии на парникови газове и нови възможности за пазарна реализация, но трябва да се внимава, за да се гарантира, че пълният жизнен цикъл на тези продукти е устойчив, не изостря конкуренцията за земя или вода, нито увеличава нивото на емисиите.
52. Изменението на климата ще изостри още повече проблемите, свързани с околната среда, като причинява продължителни суши и горещи вълни, наводнения, бури, горски пожари, ерозия на почвата и бреговете, както и нови или по-вирулентни форми на заболявания при хората, животните или растенията. Следва да бъдат предприети целенасочени действия, за да се гарантира, че Съюзът е достатъчно подготвен да се справи с въздействието и промените, произтичащи от изменението на климата, и да се укрепи неговата екологична, икономическа и социална устойчивост. Тъй като много сектори са и ще бъдат подложени във все по-голяма степен на въздействия от изменението на климата, трябва да се засили включването в политиките на Съюза на съображения за адаптиране и за управление на риска от бедствия.
53. Освен това мерките за повишаване на екологичната и климатичната устойчивост, като например възстановяване на екосистеми и зелена инфраструктура, могат да доведат до значителни социално-икономически ползи, включително за общественото здравеопазване. Полезните взаимодействия и възможността за компромиси между цели във връзка с климата и други екологични цели, като например относно качеството на въздуха, трябва да бъдат управлявани по задоволителен начин. Например преминаването към определени горива с ниски емисии на въглерод в отговор на съображения, свързани с климата или със сигурността на доставките, би могло да доведе до значително увеличение на праховите частици и на опасните емисии, особено при отсъствието на подходящи технологии за тяхното намаляване.
54. С цел закрила на гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и рискове за здравето и благосъстоянието им със 7-ата ПДОС се гарантира, че до 2020 г.:
 - а) качеството на въздуха извън помещенията в Съюза значително ще се подобри, приближавайки се в по-голяма степен до препоръчаните от СЗО нива, като същевременно качеството на въздуха в помещенията ще се е подобрило съгласно съответните насоки на СЗО;
 - б) шумовото замърсяване в Съюза значително ще намалее, приближавайки се в по-голяма степен до препоръчаните от СЗО нива;
 - в) гражданите в целия Съюз ще се възползват от високи стандарти за безопасност на питейната вода и водите за къпане;
 - г) ще се обърне сериозно внимание в цялото приложимо законодателство на Съюза на проблемите, произтичащи от комбинираните ефекти на химикали и безпокойствата по отношение на безопасността във връзка с ендокринните разрушители, а рисковете за околната среда и здравето, по-специално по отношение на децата, свързани с използването на опасни вещества, включително химикали в продукти, ще бъдат анализирани и сведени до минимум. Ще бъдат набелязани дългосрочни действия за постигане на целта за нетоксична околна среда;
 - д) използването на продукти за растителна защита няма да оказва вредно въздействие върху здравето на човека, нито ще има неприемливо въздействие върху околната среда, и тези продукти ще се използват по устойчив начин;
 - е) като част от съгласуван законодателен подход ще се обърне сериозно внимание на безпокойствата по отношение на безопасността във връзка с наноматериалите и материалите със сходни свойства;
 - ж) ще се постигне съществен напредък в адаптирането към последиците от изменението на климата.

За тази цел е необходимо по-конкретно:

- i) да се изпълнява актуализирана политика на Съюза относно качеството на въздуха, която да е в съответствие с най-новите научни знания, и да се разработят и прилагат мерки за борба със замърсяването на въздуха при източника, като се отчитат разликите между източниците на замърсяване на въздуха във и извън помещенията;
- ii) да се изпълнява актуализирана политика на Съюза относно шума, която да е в съответствие с най-новите научни знания, и да се предприемат мерки за намаляване на шума при източника, включително подобрения в проектирането на градските райони;
- iii) да се увеличат усилията за прилагане на Рамковата директива за водите, Директивата за водите за къпане ⁽¹⁾ и Директивата за питейната вода ⁽²⁾, по-специално за малките доставчици на питейна вода;
- iv) да продължи прилагането на REACH, за да се гарантира високо равнище на защита на здравето на човека и околната среда, както и свободното обращение на химикали в рамките на вътрешния пазар, като същевременно се увеличат конкурентоспособността и иновациите като се държи сметка за конкретните нужди на МСП. До 2018 г. да се разработи стратегия на Съюза за нетоксична околна среда, спомагаща за иновации и развитие на устойчиви заместители, включително нехимически решения, въз основа на хоризонтални мерки, които да бъдат предприети до 2015 г., за да се гарантира: 1) безопасността на произвежданите наноматериали и материали със сходни свойства; 2) свеждане до минимум на експозицията на ендокринни разрушители; 3) подходящи регулаторни

⁽¹⁾ Директива 2006/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. за управление качеството на водите за къпане и за отмяна на Директива 76/160/ЕИО (ОВ L 64, 4.3.2006 г., стр. 37).

⁽²⁾ Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 г. относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (ОВ L 330, 5.12.1998 г., стр. 32).

подходи, насочени към комбинираните ефекти на химикали и 4) свеждане до минимум на експозицията на химикали в продуктите, включително, *inter alia*, във вносните продукти, с цел да се насърчат нетоксични цикли на материалите и да се намали експозицията на вредни вещества в затворени помещения;

v) да се извършва мониторинг на прилагането на законодателството на Съюза относно устойчивата употреба на биоциди и продукти за растителна защита, и, когато е необходимо, да се извършва преглед на неговите разпоредби, за да се осигури съответствието им с най-новите научни знания;

vi) да се приеме и прилага стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата, включително отразяването на този въпрос и управлението на риска от бедствия в ключови политически инициативи и сектори на Съюза.

БЛАГОПРИЯТНА РАМКА

55. За постигането на посочените приоритетни тематични цели се изисква благоприятна рамка, която подпомага ефективните действия. Ще бъдат предприети мерки за подобряване на четири ключови елемента на тази благоприятна рамка: да се подобри начинът, по който във всички области се прилага правото на Съюза в областта на околната среда; да се укрепи базата от научни знания и данни за нуждите на политиката в областта на околната среда; да се осигурят инвестиции и да се създадат подходящи стимули за опазване на околната среда и, на последно място, да се подобри отразяването на проблемите на околната среда и съгласуваността на политиките както в рамките на политиката в областта на околната среда, така и между политиката в областта на околната среда и други политики. Тези хоризонтални мерки ще бъдат от полза за политиката на Съюза в областта на околната среда и извън обхвата и времевата рамка на 7-ата ПДОС.

Приоритетна цел № 4: осигуряване на максимални ползи от законодателството на Съюза в областта на околната среда чрез подобряване на неговото прилагане

56. В допълнение към значимите предимства за здравето и околната среда, действителното прилагане на законодателството на Съюза в областта на околната среда осигурява три ползи: създават се равнопоставени условия на конкуренция за икономическите субекти, които извършват дейност на вътрешния пазар; насърчават се иновациите; подпомагат се със стартови предимства европейски дружества в много сектори. От друга страна, неуспехът при прилагането на законодателството води до големи разходи, оценени грубо на около 50 милиарда евро годишно, включително разходите по дела за нарушения⁽¹⁾. Само през 2009 г. имаше 451 дела за нарушения, свързани със законодателството на Съюза в областта на околната среда, като още 299 бяха докладвани през 2011 г. и още 114 нови производства бяха образувани⁽²⁾, което превърна достиженията на правото в областта на околната среда в областта от правото на Съюза с най-много производства за нарушения. Комисията също така получава многобройни жалби пряко от граждани на Съюза, на много от които би могло да се отговори по-добре на национално или на местно равнище.

57. Поради това през следващите години ще се даде най-висок приоритет на подобряването на прилагането на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда на равнището на държавите членки. Съществуват значителни различия в прилагането в самите държави членки и между тях. Необходимо е лицата, които участват в прилагането на законодателството в областта на околната среда на равнището на Съюза и на национално, регионално и местно равнище, да придобият необходимите знания, инструменти и способности с цел извличане на по-голяма полза от това законодателство и подобряване на управлението на процеса по изпълнение.

58. Големият брой нарушения, жалби и петиции в областта на околната среда показва необходимостта от ефективна и работеща система на контрол и противодействие на национално равнище, която да спомога за набиеляването и разрешаването на проблеми, свързани с прилагането, успоредно с мерки най-вече да се предотврати появата им, като създаване на връзка между съответните администрации, които са отговорни за прилагането, и експертите на етапа на разработване на политиката. В периода до 2020 г. усилията в това отношение, ще се съсредоточат върху постигането на подобрения в четири ключови области.

59. На първо място, ще бъде подобрен начинът, по който се събират и разпространяват знания относно прилагането, за да се помогне на широката общественост и на специалистите по околната среда напълно да разберат целта и ползата от законодателството на Съюза в областта на околната среда и как националните и местните администрации привеждат в изпълнение ангажиментите на Съюза⁽³⁾. Подходящата употреба на наличните онлайн инструменти може да допринесе за постигането на тази цел. Ще се оказва целева помощ по характерните за отделните държави членки предизвикателства по прилагането — по подобие на индивидуалния подход, следван в процеса по Европейския семестър. Например ще бъдат изготвени споразумения за партньорство с участието на Комисията и на отделни държави членки, за да се решават проблеми като намиране на източници на финансова подкрепа за прилагането и осигуряване на по-добри информационни системи за проследяване на напредъка. За да се постигне максимална ефективност на този подход, държавите членки следва, когато е целесъобразно и в съответствие със своите административни правила, да насърчават участието на местните и регионалните органи. Техническата платформа за сътрудничество в областта на околната среда, създадена от Комитета на регионите и Комисията, ще улесни диалога и събирането и обединяването на информация с цел подобряване на прилагането на законодателството на местно равнище.

⁽¹⁾ The costs of not implementing the environmental acquis („Разходите за неприлагане на законодателството в областта на околната среда“), COWI, 2011 г.

⁽²⁾ Двадесет и девет годишен доклад относно мониторинга върху прилагането на правото на ЕС (2011) (COM(2012)0714)

⁽³⁾ COM(2012) 95.

60. На второ място, Съюзът ще разшири изискванията по отношение на инспекциите и надзора, така че да се обхване по-голямата част от законодателството на Съюза в областта на околната среда, и допълнително ще развие капаците на равнището на Съюза за подпомагане провеждането на инспекции, като използва съществуващите структури, *inter alia*, за да отговори на искания за помощ от държави членки, да реагира на ситуации, при които е налице основателна причина за безпокойство, и да улесни сътрудничеството в целия Съюз. Следва да се насърчават засилени партньорски проверки и обмен на най-добри практики, както и споразумения за съвместни инспекции по искане на държавите членки.
61. На трето място, когато е необходимо, ще бъде подобрен начинът, по който на национално равнище се разглеждат оплакванията относно прилагането на законодателството на Съюза в областта на околната среда и се вземат решения по тях.
62. На четвърто място, гражданите на Съюза ще получат ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда и ефективна правна защита в съответствие с Конвенцията от Орхус и измененията, настъпили в резултат на влизането в сила на Договора от Лисабон и най-новата практика на Съда на Европейския съюз. Извънсъдебното уреждане на спорове също ще бъде насърчавано като алтернатива на съдебния процес.
63. Общото равнище на управлението на околната среда в целия Съюз ще бъде повишено още повече, като се засилва сътрудничеството на равнището на Съюза, както и на международно равнище, между специалистите, работещи за опазване на околната среда, включително държавни служители - юристи, прокурори, омбудсмани, съдии и инспектори, като например мрежата на Европейския съюз за прилагане и спазване на правото в областта на околната среда (IMPEL), и тези специалисти бъдат насърчавани да споделят добри практики.
64. В допълнение към помощта за държавите членки с цел подобряване на съответствието⁽¹⁾ Комисията ще продължи да дава своя принос, за да се гарантира, че законодателството отразява последните научни достижения, отчита опита на равнището на държавите членки във връзка с изпълнението на ангажиментите на Съюза и е последователно и подходящо за целта. Като общо правило, когато правните задължения са достатъчно ясни и точни и когато хармонизираното прилагане във всички държави членки се счита за най-ефективния начин за постигане на целите на Съюза, тези правни задължения ще бъдат закрепвани в регламенти, които имат пряко и измеримо действие и водят до по-малко несъответствия в прилагането. Комисията ще използва в по-голяма степен индекси и други средства за проследяване от обществеността на напредъка на държавите членки в прилагането на конкретни законодателни актове.
65. С цел осигуряване на максимални ползи от законодателството на Съюза в областта на околната среда чрез подобряване на неговото прилагане със 7-ата ПДЮС се гарантира, че не по-късно от 2020 г.:
- а) обществеността има достъп до ясна информация за това как се прилага правото на Съюза в областта на околната среда в съответствие с Конвенцията от Орхус;
 - б) се е подобрило спазването на специалното законодателство в областта на околната среда;
 - в) правото на Съюза в областта на околната среда се изпълнява на всички административни равнища и са гарантирани равнопоставени условия на конкуренция на вътрешния пазар;
 - г) е повишено доверието на гражданите в правото на Съюза в областта на околната среда и неговото изпълнение;
 - д) е улеснено прилагането на принципа на ефективна правна защита на гражданите и техните организации.

За тази цел е необходимо по-конкретно:

- i) да се гарантира, че системи на национално равнище активно разпространяват информация за това как се прилага законодателството на Съюза в областта на околната среда, като допълват тази информация с преглед на равнището на Съюза на постигнатите от отделните държави членки резултати;
- ii) да се изготвят споразумения за партньорство на доброволна основа между държавите членки и Комисията, включващи, когато е целесъобразно, местно и регионално участие;
- iii) да се разшири обхвата на задължителни критерии за ефективни инспекции и надзор на държавите членки за по-голямата част от законодателството на Съюза в областта на околната среда и допълнително да се развие капацитетът на равнището на Съюза за подпомагане на провеждането на инспекции, като се използват съществуващите структури, чрез подкрепа за мрежи от специалисти като IMPEL и чрез укрепване на партньорските проверки и обмена на най-добър опит, с цел увеличаването на ефективността и ефикасността на инспекциите;
- iv) да се гарантират съгласувани и ефективни механизми на национално равнище за разглеждане на жалби относно прилагането на правото на Съюза в областта на околната среда;

⁽¹⁾ COM(2008) 773.

- v) да се гарантира, че националните разпоредби относно достъпа до правосъдие отразяват практиката на Съда на Европейския съюз. Да се насърчава извънсъдебното уреждане на спорове като начин за постигане на приятелски и ефективни решения по спорове в областта на околната среда.

Приоритетна цел № 5: Подобряване на базата от знания и данни за политиката на Съюза в областта на околната среда

66. Политиката на Съюза в областта на околната среда се основава на екологичния мониторинг, данни, показатели и оценки, свързани с прилагането на законодателството на Съюза, както и на официални научни изследвания и „граждански научни инициативи“. Постигнат е значителен напредък в укрепването на тази база от знания, повишаването на осведомеността и подобряването на доверието на създателите на политики и обществото в данните, на които се основава политиката, включително за политики, при които се прилага принципът на предпазните мерки. Това улеснява по-доброто разбиране на сложните екологични и обществени предизвикателства.
67. Следва да бъдат предприети мерки на равнището на Съюза и на международно равнище, за да се засили и подобри връзката между науката и политиката и ангажираността на гражданите — например чрез назначаването на главни научни съветници, както вече беше направено от Комисията и някои държави членки, или като се използват в по-голяма степен институциите или органите, които работят в областта на адаптирането на научните знания за обществената политика, като например национални агенции за околна среда и Европейската агенция за околна среда, както и нейната мрежа за информация и наблюдение на околната среда (EIONET).
68. Динамиката на текущото развитие и несигурността относно вероятните бъдещи тенденции налагат обаче допълнителни стъпки за поддържане и укрепване на тази база от знания и данни, за да се гарантира, че политиката в Съюза продължава да се основава на доброто разбиране на състоянието на околната среда и възможностите за реакция, както и за последиците от тях.
69. През последните десетилетия беше подобрен начинът, по който информацията и статистическите данни за околната среда се събират и използват както на равнището на Съюза, на национално, регионално и местно равнище, така и в световен мащаб. Въпреки това продължава непостоянството в събирането на данните и в тяхното качество, а изобилието от източници може да затрудни достъпа до данни. Поради това са необходими постоянни инвестиции, за да се осигури наличието на достоверни и сравними данни с гарантирано качество и на показатели, до които да имат достъп лицата, участващи в определянето и изпълнението на политиката. Информационните системи за околната среда трябва да бъдат проектирани така, че да позволяват лесното включване на нова информация по възникващи теми. Следва да продължи да се развива електронният обмен на данни в целия Съюз с достатъчно гъвкавост, позволяваща включване на нови области.
70. По-нататъшното прилагане на принципа на общата информационна система за околната среда⁽¹⁾ за „еднократно въвеждане и многократно използване“ и общите подходи и стандарти за придобиване и съпоставяне на последователна пространствена информация при системите INSPIRE⁽²⁾, „Коперник“⁽³⁾ и други европейски информационни системи (като Информационната система за биологичното разнообразие на Европа (BISE) и Европейската информационна система за водите (WISE)) ще спомогнат да се избегне дублирането на усилията и да се премахне ненужната административна тежест за публичните органи, за което ще допринесат и усилията за опростяване на задълженията за докладване съгласно различните относими законодателни актове. Следва да се постигне напредък и с цел подобряване на достъпността и хармонизацията на статистическите данни, включително относно отпадъците. Държавите членки следва да улеснят достъпа на обществеността до информация, събрана за оценка на въздействието върху околната среда на планове, програми и проекти (например посредством оценка на въздействието върху околната среда или стратегическа оценка на въздействието).
71. Все още са налице значителни празноти в знанията, някои от които са от значение за приоритетни цели по 7-ата ПДЮС. Ето защо инвестирането в по-нататъшно събиране на данни и изследвания, за да се запълнят тези празноти, е от съществено значение с оглед да се гарантира, че публичните органи и предприятията разполагат с надеждна основа за вземане на решения, които напълно да отразяват действителните социални, икономически и екологични ползи и разходи. Заслужават внимание пет основни празноти:
- 1) празнотите в данните и знанията — необходими са авангардни научни изследвания, за да се запълнят тези празноти, и подходящи инструменти за моделиране с цел по-добро разбиране на сложните проблеми, свързани с промените в околната среда, като въздействието от изменението на климата и въздействието на природните бедствия, последиците от загубата на биологични видове за екосистемните услуги, праговете и повратните точки за околната среда. Въпреки че наличните данни напълно оправдават предпазните действия в тези области, по-нататъшни изследвания върху планетарните граници, рисковете за системата и способността на обществото ни да се справи с тях ще спомогнат за разработването на най-подходящите ответни мерки. Това следва да включва инвестиции за запълване на празнотите в данните и знанията, картографиране и оценка на екосистемните услуги, разбиране на ролята на биологичното разнообразие като фактор за такива услуги, както и разбиране за начина, по който биологичното разнообразие се адаптира към изменението на климата и по който загубата на биологично разнообразие засяга човешкото здраве;

⁽¹⁾ COM(2008) 46.

⁽²⁾ Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОС) и нейните начални операции (2011—2013 г.) (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 1) и COM(2013) 312 относно предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Коперник“ и отмяна на Регламент (ЕС) № 911/2010.

- 2) преходът към приобщаваща зелена икономика налага да се обърне необходимото внимание на взаимодействието между социално-икономическите и екологичните фактори. Ако разбираме по-добре моделите за устойчиво производство и потребление, начина за по-точно отчитане на разходите и ползите при действие и разходите при бездействие, механизма, по който промените в поведението на индивида и обществото допринасят за екологични резултати, и въздействието на световните тенденции върху околната среда в Европа, това може да спомогне инициативите в областта на политиката да са насочени в по-голяма степен към повишаване на ефективността на използването на ресурсите и намаляване на въздействието върху околната среда;
- 3) все още съществуват неясноти относно последиците за здравето на човека и околната среда от ендокринните разрушители, комбинираните ефекти от химикалите, определени съдържащи се в продукти химикали и определени наноматериали. Запълването на оставащите празноти от знания може да ускори вземането на решения и да позволи по-нататъшното развитие на достиженията на правото в областта на химикалите да е насочено в по-голяма степен към проблемните области, като същевременно допринася за насърчаването на устойчив подход на използване на химикали. Следва да се обмисли създаването на база от данни за целия Съюз с цел повишаване на прозрачността и регулаторния надзор върху наноматериалите. По-доброто разбиране на екологичните фактори и равнищата на излагане на въздействия, които оказват влияние върху здравето на човека и околната среда, ще позволи да бъдат предприети превантивни мерки на политиката. Целенасоченият биомониторинг, когато е оправдан от конкретни безпокойства, може да осигури на органите по-обстоен поглед върху текущото излагане на населението на замърсители, особено на уязвимите групи от населението, като например децата, и да предостави по-добри данни за насочването на подходящи реакции;
- 4) с цел развитие на мащабен подход за свеждане до минимум на излагането на опасни вещества, в частност на уязвимите групи, включително децата и бременните жени, ще бъде създадена база от знания за излагането на въздействието и токсичността на химикалите. Това, заедно с разработването на документи с насоки относно методите на изпитване и методологиите на оценка на риска, ще ускори ефективното и адекватно вземане на решения, което ще доведе до иновации и до развитието на устойчиви заместители, включително нехимически решения;
- 5) с цел да се гарантира, че всички сектори допринасят в усилията за борба с изменението на климата, е необходима ясна представа за измерването и мониторинга на емисиите на парникови газове, както и за събирането на данни, което понастоящем е непълно в ключови сектори.
- „Хоризонт 2020“ ще предостави възможност да се съсредоточат изследователските усилия и да се мобилизира иновативният потенциал на Европа чрез обединяване на ресурси и знания в различни области и дисциплини в рамките на Съюза и в международен мащаб.
72. Новите и възникващите проблеми, произтичащи от бързото, изпреварващо политиката развитие на технологиите в области като наноматериали и материали със сходни свойства, неконвенционални енергийни източници, улавяне и съхранение на въглеродния диоксид, както и електромагнитни вълни, представляват предизвикателства за управлението на риска и могат да породят противоречиви интереси, потребности и очаквания. Това на свой ред може да доведе до повишаване на общественото безпокойство и евентуална враждебност към новите технологии. Поради това е необходимо да се осигури по-широк, изричен обществен дебат относно рисковете, свързани с околната среда, и евентуалните компромисни решения, които сме готови да приемем с оглед на понякога непълната или неясна информация за новопоявили се рискове и как те следва да бъдат третирани. Систематичният подход към управлението на рисковете, свързани с околната среда, ще подобри капацитета на Съюза за своевременно установяване на технологичните промени и съответно реагиране, като в същото време ще успокои обществеността.
73. С цел да се подобри базата от знания и данни за политиката на Съюза в областта на околната среда със 7-ата ПДОС се гарантира, че до 2020 г.:
- a) създателите на политики и заинтересованите страни разполагат с по-богата база за разработване и прилагане на политики в областта на околната среда и климата, включително за разбиране на въздействието върху околната среда на дейностите на човека и за измерване на разходите и ползите от дадено действие или разходите от дадено бездействие;
 - b) значително ще се подобри разбирането за възникващите рискове, свързани с околната среда и климата, както и способността за оценка и управление на тези рискове;
 - в) ще се укрепи връзката между политиката в областта на околната среда и науката в тази област, включително достъпността на данни за гражданите и приноса на гражданската наука;
 - г) влиянието на Съюза и неговите държави членки в международните научно-политически форуми ще се засили с цел подобряване на базата от знания за международната политика в областта на околната среда.

За тази цел е необходимо по-конкретно:

- i) да се координират, споделят и насърчават научноизследователските усилия на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки за запълване на основните празноти в знанията в областта на околната среда, включително за рискове от пресичане на екологични повратни точки и планетарни граници;
- ii) да се възприеме систематичен и интегриран подход към управлението на риска, в частност във връзка с оценката и управлението на нови и възникващи области на политиката и свързани рискове, както и адекватността и съгласуваността на регулаторните ответни мерки. Това би могло да спомогне за насърчаването на по-нататъшни изследвания относно опасностите от нови продукти, процеси и технологии;

- iii) да се опрости, рационализира и модернизира събирането, управлението, споделянето и повторното използване на данни и информация за околната среда и изменението на климата, включително разработването и въвеждането на обща информационна система за околната среда;
- iv) да се разработи мащабна база от знания за излагането на химикали и за токсичността им, която да се основава на данни, получени при възможност без изпитвания върху животни; да се продължи координираният подход на Съюза в областта на биомониторинга на човека и околна среда, включително, когато е целесъобразно, установяване на стандартизирани изследователски протоколи и критерии за оценка;
- v) да се засили сътрудничеството на международно равнище, на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки по отношение на връзката между науката за околната среда и политиката.

Приоритетна цел № 6: Осигуряване на инвестиции за политиката в областта на околната среда и климата и предприемане на мерки по отношение на външните за околната среда фактори

74. Ще са необходими подходящи инвестиции от публични и частни източници в усилията за постигане на целите, посочени в 7-ата ПДООС. В същото време, докато много държави се борят да се справят с икономическата и финансовата криза, необходимостта от икономически реформи и намаляване на публичния дълг разкрива нови възможности за бързо преминаване към ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика.
75. Привличането на инвестиции в някои области понастоящем е трудно, в частност поради липсата или нарушаването на ценовите сигнали, дължащо се на несъобразяването по подходящ начин с разходите за околната среда или на публични субсидии за дейности, увреждащи околната среда.
76. Съюзът и неговите държави членки ще трябва да създадат правилните условия, за да гарантират подходящата реакция на външните за околната среда фактори, включително чрез гарантиране, че на частния сектор са изпратени правилните пазарни сигнали с надлежно отчитане на всякакви неблагоприятни социални въздействия. Това ще включва по-систематичното прилагане на принципа „замърсителят плаща“, в частност чрез постепенното премахване на вредни за околната среда субсидии на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки, ръководено от Комисията с основан на действия подход, *inter alia*, по линия на Европейския семестър, и обмисляне на фискални мерки в подкрепа на устойчивото използване на ресурси, като например пренасочване на данъчното облагане от трудовите доходи към замърсяването на околната среда. Тъй като природните ресурси стават все по-оскъдни, икономическите доходи и печалбите от собствеността върху тях или от монопола върху използването им могат да се увеличат. Публичната намеса, за да се гарантира, че тези доходи не са прекомерни и че външните фактори са взети предвид, ще доведе до по-ефективно използване на тези ресурси и ще спомогне да се избегне изкривяване на пазарните условия, както и да се генерират приходи за обществения сектор. В рамките на Европейския семестър ще бъдат следвани приоритети в областта на околната среда и климата, включително посредством водещи показатели, когато тези приоритети са от значение за перспективите за устойчив растеж на отделните държави членки, до които са отправени конкретни за тях препоръки. Други пазарни инструменти, като например плащания за екосистемни услуги, следва да се използват по-широко на равнището на Съюза и на национално равнище за насърчаване на участието на частния сектор и устойчивото управление на природния капитал.
77. Частният сектор и по-специално МСП следва също да бъде насърчаван да се възползва от възможностите, предоставяни от новата финансова рамка на Съюза, за да засили участието си в усилията за постигане на целите, свързани с климата и околната среда, особено по отношение на дейностите за екоинновации и внедряване на нови технологии. В рамките на европейските партньорства за иновации следва да се насърчават публично-частни инициативи за екоинновации, като например Партньорството за иновации в сферата на водите ⁽¹⁾. Чрез новата рамка за новаторски финансови инструменти ⁽²⁾ следва да се улесни достъпът на частния сектор до финансови инвестиции в областта на околната среда — особено във връзка с биологичното разнообразие и изменението на климата. Европейските предприятия следва още повече да бъдат насърчавани да оповестяват като част от своите финансови отчети информация в сферата на околната среда в степен, надхвърляща изискваната съгласно действащото законодателство на Съюза ⁽³⁾.
78. В своите предложения за многогодишната финансова рамка на Съюза за периода 2014—2020 г. Комисията увеличи степента на отразяване на целите, свързани с относно околната среда и климата, във всички инструменти за финансиране от Съюза, за да се предоставят на държавите членки възможности да постигнат съответните цели. Тя предложи също увеличаване на свързаните с климата разходи на най-малко 20 % от целия бюджет. За ключови области на политиката като селското стопанство, развитието на селските райони и политиката на сближаване, стимулите за предоставяне на благоприятни за околната среда обществени блага и услуги, следва да се засилят, а финансирането — да се обвърже със свързани с околната среда предварителни условия, включително спомагателни (допълнителни) мерки. Това следва да гарантира, че средствата се изразходват по-ефективно и с оглед на целите, свързани с околната среда и климата. Тези предложения предвиждат постигане на съгласуваност между политиките на Съюза и съответни финансови ресурси за тяхното изпълнение и допълнителни средства за околната среда и във връзка с изменението на климата, така че действително да се получат видими и ясни ползи на място.
79. В допълнение към това рационализиране програмата LIFE ⁽⁴⁾ ще позволи средствата да бъдат комбинирани и по-добре съгласувани с политическите приоритети по по-стратегически, икономически ефективен начин в подкрепа на мерките във връзка с околната среда и климата, посредством осъществяването на редица проекти, включително „интегрирани проекти“.

⁽¹⁾ COM(2012) 216.

⁽²⁾ COM(2011) 662.

⁽³⁾ COM(2011) 681.

⁽⁴⁾ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаването на програма за действие в областта на околната среда и климата (COM(2011) 874, 2011/ 428(COD)).

80. Увеличеният капитал, предоставен на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в рамките на Пакта за растеж и работни места от 2012 г., осигурява допълнителен източник на инвестиции⁽¹⁾, които следва да се изразходват в съответствие с целите на Съюза в областта на околната среда и климата.
81. Натрупаният опит през периода на програмиране 2007—2013 г. показва, че макар за околната среда да са на разположение значителни финансови средства, степента на тяхното усвояване на всички равнища бе неравномерно в началните години, което можеше да изложи на риск постигането на договорените общи и специфични цели. С оглед да не се повтори същата ситуация държавите членки следва да отразят целите, свързани с околната среда и климата, в своите стратегии и програми за финансиране на икономическото, социалното и териториалното сближаване, развитието на селските райони и морската политика, да отдадат приоритет на ранното усвояване на финансовите средства в областта на околната среда и изменението на климата, както и да укрепят капацитета на изпълнителните органи за осъществяване на икономически ефективни и устойчиви инвестиции, за да се осигури необходимата подходяща финансова подкрепа за инвестиции в тези области.
82. Освен това се оказва трудно да се проследят разходите, свързани с биологичното разнообразие и климата. За оценяване на напредъка към постигането на тези цели следва да бъде създадена система за проследяване и докладване на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки. Създаването на такава система е важно за общите усилия на Съюза във връзка с многостранни споразумения относно изменението на климата и биологичното разнообразие. В този контекст Съюзът ще допринесе за междуправителствения процес, започнал на „Рио + 20“, за да се направи оценка на нуждите от финансиране и да се предложат варианти за ефективна стратегия за финансиране за устойчиво развитие.
83. Следва да продължи разработването на показатели за наблюдение на икономическия напредък, които допълват brutния вътрешен продукт (БВП) и излизат извън неговите рамки. Осигуряването на прозрачни, устойчиви инвестиции зависи от правилното остойностяване на обществените блага в областта на околната среда. За информирани политически и инвестиционни решения ще бъдат необходими допълнителни усилия за измерване на стойността на екосистеми и на цената на тяхното изчерпване, заедно със съответните стимули. Ще трябва да се ускори разработването на система от сметки за околната среда, включително във физическо и в парично изражение за природния капитал и екосистемните услуги. Това е в съответствие с резултатите от „Рио + 20“, в които се признава необходимостта БВП да бъде допълнен от по-обща показатели за измерване на напредъка в благосъстоянието и устойчивостта.
84. С цел осигуряване на инвестиции за политиката в областта на околната среда и климата и предприемане на мерки по отношение на външните за околната среда фактори със 7-ата ПДОС се гарантира, че до 2020 г.:
- a) целите на политиката в областта на околната среда и климата ще бъдат постигнати по икономически ефективен начин и за тях са осигурени достатъчни финансови средства;
 - b) ще се увеличи финансирането на публичния и на частния сектор за разходи, свързани с околната среда и климата.
 - в) ще се оцени подходящо стойността на природния капитал и екосистемните услуги, както и разходите, свързани с влошаването на състоянието им, и това ще се вземе предвид при осъществяването на политика и инвестиции.
- За тази цел е необходимо по-конкретно:
- i) незабавно да се премахнат вредните за околната среда субсидии на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки и да се докладва за напредъка чрез националните програми за реформи; да се увеличи използването на пазарни инструменти, като например политики на държавите членки за данъчно облагане, ценообразуване и таксуване, и да се разширят пазарите за екологични стоки и услуги, като надлежно се вземат предвид неблагоприятните социални въздействия посредством основан на действия подход, подкрепен и наблюдаван от Комисията, *inter alia*, по линия на Европейския семестър;
 - ii) да се улесни развитието на и достъпът до новаторски финансови инструменти и финансиране за екоинновации;
 - iii) да се отразяват по подходящ начин приоритетите в областта на околната среда и климата в политиките и стратегиите на финансиране за подкрепа на икономическото, социалното и териториалното сближаване;
 - iv) да се положат специални усилия за гарантиране на пълното и ефективно използване на предоставяните от Съюза средства за финансиране на действия в областта на околната среда, включително чрез значително подобрене на тяхното ранно усвояване по многогодишната финансова рамка на Съюза за 2014—2020 г. и заделяне на 20 % от бюджета за ограничаване на изменението на климата и за адаптиране към него посредством рационализиране на действията по климата и обвързването на това финансиране с ясни целеви показатели, задаване на специфични цели, наблюдение и докладване;
 - v) до 2014 г. да се разработи и приложи система за докладване и проследяване на разходите в бюджета на Съюза, свързани с околната среда, по-конкретно разходите относно изменението на климата и биологичното разнообразие;
 - vi) в процеса на Европейския семестър да се включат съображения относно околната среда и климата, когато това е от значение за перспективите за устойчив растеж на отделните държави членки и е уместно за конкретните препоръки към тях;

⁽¹⁾ Заклучения на Европейския съвет от 29 юни 2012 г. (EUCO 76/12).

- vii) да се разработят и приложат алтернативни показатели, които допълват БВП и излизат извън неговите рамки, за да се наблюдава доколко устойчив е напредъкът, и да продължи работата за обединяване на икономически показатели с екологични и социални показатели, включително посредством отчетността във връзка с природния капитал;
- viii) да продължат да се развиват и да се насърчават плащания за схема на екосистемни услуги;
- ix) да се въведат стимули и методологии, които насърчават предприятията да измерват екологичните разходи от стопанската им дейност и печалбата от използването на екологични услуги, както и да оповестяват информация за околната среда като част от ежегодното си докладване. Необходимо е насърчаване на предприятията да подхождат с необходимата грижа, включително по цялата си верига на доставка.

Приоритетна цел № 7: По-добро отразяване на проблемите на околната среда и повишена съгласуваност на политиките

85. Въпреки че съгласно Договора от 1997 г. се изисква отразяването на съображения за опазването на околната среда в други политики и дейности на Съюза, общото състояние на околната среда в Европа показва, че напредъкът, постигнат досега, макар и похвален в някои области, не е бил достатъчен, за да се осъществи обрат във всички отрицателни тенденции. За постигането на много от приоритетните цели на 7-ата ПДОС ще се изисква още по-ефективно отразяване на съображения от сферата на околната среда и климата в други политики, както и по-съгласувани, съчетани политически подходи, които да носят множество ползи. Това следва да спомогне да се гарантира, че трудните компромиси се постигат още на ранен етап, а не едва на етапа на прилагане, и че неизбежните въздействия могат по-ефективно да бъдат ограничени. Необходимите мерки следва да се развият своевременно с цел гарантиране на постигането на съответните цели. Директивата за стратегическата екологична оценка ⁽¹⁾ и Директивата за оценка на въздействието върху околната среда ⁽²⁾, ако се прилагат правилно, са ефективни инструменти, чрез които се гарантира, че в планове и програмите, както и в проектите са включени изисквания за опазване на околната среда.
86. На местните и регионалните органи, които по принцип са отговорни за вземане на решения относно използването на земята и на морските зони, се пада особено важна роля в оценяването на въздействието върху околната среда и в опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал, постигайки по този начин по-голяма устойчивост на въздействия от изменението на климата и на природни бедствия.
87. Предвижданото разширяване на енергийни и транспортни мрежи, включително морска инфраструктура, ще трябва да бъде съвместимо с нуждите и задълженията относно опазването на природата и адаптиране към изменението на климата. Включването на зелената инфраструктура в съответните планове и програми може да спомогне да се преодолее разпокъсаността на местообитанията и да се запази или възстанови екологичната свързаност, както и да се подобри устойчивостта на екосистемите и по този начин да се осигури непрекъснатото предоставяне на екосистемни услуги, включително поглъщането на въглерода и адаптирането към изменението на климата, като същевременно на хората се предоставят за ползване по-здравословна среда и места за отдих.
88. 7-ата ПДОС включва редица приоритетни цели, насочени към повишаване на интеграцията. В своите предложения за реформи в общата селскостопанска политика, общата политика в областта на рибарството, политиката за трансевропейските мрежи и политиката на сближаване Комисията включи мерки за допълнителна подкрепа за отразяването на проблемите на околната среда и устойчивото развитие. За успеха на 7-ата ПДОС тези политики следва допълнително да допринесат за изпълнението на специфичните и общите цели, свързани с околната среда. Освен това усилията, насочени главно към подобряването на околната среда, следва да бъдат проектирани така, че по възможност да се получават ползи за други политики. Например усилията за възстановяване на екосистемите могат да бъдат насочени в полза на местообитанията и видовете, както и за поглъщане на въглеродния диоксид, като същевременно се подобрява предоставянето на екосистемни услуги от ключово значение за много икономически сектори — например опрашване или пречистване на водата за селското стопанство, и създаване на „зелени“ работни места.
89. С цел да се подобри отразяването на проблемите на околната среда и да се повиши съгласуваността на политиките със 7-ата ПДОС се гарантира, че не по-късно от 2020 г.:
- a) са разработени и се прилагат секторни политики на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки по начин, който спомага за постигането на съответните специфични и общи цели във връзка с околната среда и климата.
- За тази цел е необходимо по-конкретно:
- i) да се отразят свързани с околната среда и климата условия и стимули в политически инициативи, включително прегледи и реформи на съществуващи политики, както и в нови инициативи на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки;
 - ii) да се изготвят предварителни оценки на екологичното, социалното и икономическото въздействие на политическите инициативи на подходящо равнище на Съюза и на държавите членки, за да се гарантира тяхната съгласуваност и ефективност;
 - iii) да се приложат напълно Директивата относно стратегическата оценка на околната среда и Директивата за оценка на въздействието върху околната среда;

⁽¹⁾ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

⁽²⁾ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

- iv) да се използва информация след извършване на оценка, свързана с опита по прилагането на законодателството в областта на околната среда с цел подобряване на неговата съгласуваност и последователност;
- v) да се предприемат мерки по отношение на евентуални компромисни решения във всички политики с цел максимално увеличаване на полезните взаимодействия и избягване, намаляване и, по възможност, коригиране на нежелани отрицателни последици върху околната среда.

СПРАВЯНЕ С МЕСТНИТЕ, РЕГИОНАЛНИТЕ И ГЛОБАЛНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Приоритетна цел № 8: Повишаване на устойчивостта на големите градове в Съюза

90. Съюзът е гъсто населен и към 2020 г. 80 % от неговото население вероятно ще живеят в градски и крайградски райони. Качеството на живот ще бъде пряко повлияно от състоянието на градската среда. Също така, въздействието на градовете върху околната среда се разпростира далеч извън техните физически граници, тъй като те разчитат в голяма степен на крайградските и селските райони, за да задоволят нуждите си от храни, енергия, пространство и ресурси, както и за управлението на отпадъците.
91. Повечето градове са изправени пред общ набор от основни екологични проблеми, включващи безпокойство относно качеството на въздуха, високи нива на шум, транспортни задръствания, емисии на парникови газове, загуба и влошаване на състоянието на биологично разнообразие, недостиг на вода, наводнения и бури, намаляване на зелените зони, замърсени терени, изоставени промишлени терени и неправилно управление на отпадъците и на енергията. В същото време големите градове в Съюза задават нормите за градска устойчивост и често са първите, прилагащи новаторски решения за справяне с предизвикателства, свързани с околната среда ⁽¹⁾, включително по отношение на ефективност на използването на ресурсите и инициативи за зелена икономика, от значение за „Европа 2020“. Все повече големи европейски градове поставят екологичната устойчивост в центъра на своите стратегии за градско развитие.
92. Нарастващата урбанизация в Съюза повиши осведомеността относно значението на природната среда в градските зони. Опазването на биологичното разнообразие чрез мерки като повторното въвеждане на природното измерение в градската околна среда и пейзажните пространствени конфигурации в градовете става все по-видимо. Необходимо е оценяване и подобряване на работата на европейските градове в областта на биологичното разнообразие. Това оценяване може да стане въз основа на конкретен индекс на биологичното разнообразие, като например индекса на Сингапур, представен на Световната конференция на ООН за биологичното разнообразие в Нагоя през 2010 г.
93. Гражданите на Съюза, независимо дали живеят в градски или селски райони, се ползват от редица политики и инициативи на Съюза в подкрепа на устойчивото развитие на градските райони. За това устойчиво развитие се изисква обаче ефективна и ефикасна координация между различните равнища на администрация и отвъд административните граници, както и систематично участие на регионалните и местните органи в планирането, формулирането и разработването на политики, които оказват въздействие върху качеството на градската среда. Механизмите за засилената координация на национално и регионално равнище, предложени по Общата стратегическа рамка за следващия период на финансиране, и създаването на „Мрежа за градско развитие“ ⁽²⁾ ще спомогне за постигането на това, както и за включването на повече групи от заинтересовани страни и на широката общественост в решения, които ги засягат. Местните и регионалните органи биха извлекли полза и от усъвършенстването на инструментите, с които се рационализира събирането и управлението на данни за околната среда, а също така се улеснява обменът на информация и най-добри практики, както и от усилията за подобряване на прилагането на законодателството в областта на околната среда на равнището на Съюза, на национално, регионално и местно равнище ⁽³⁾. Това е в съответствие с ангажмента, поет на „Рио + 20“, да се насърчава прилагането на интегриран подход към планирането, изграждането и управлението на устойчиви големи градове и селища от градски тип. Интегрираните подходи за градското и пространственото планиране, в които дългосрочните екологични съображения изцяло са взети предвид заедно с икономическите, социалните и териториалните предизвикателства, са от съществено значение, за да се гарантира, че градските общности са устойчиви, ефикасни и здравословни места за живеене и работа.
94. Съюзът следва да продължи да подпомага и, когато е целесъобразно, да разширява съществуващите инициативи за подкрепа на иновациите и най-добрите практики в големите градове, както и за осъществяване на връзки и обмен, а също така да насърчава големите градове да демонстрират своите постижения в устойчивото градско развитие ⁽⁴⁾. Институциите на Съюза и държавите членки следва да улесняват и насърчават усвояването на финансовите средства по линия на политиката на сближаване и от други фондове за подпомагане на големите градове в усилията им за укрепване на устойчивото градско развитие, повишаване на осведомеността и насърчаване на участието на местните лица ⁽⁵⁾. Разработването и приемането на набор от критерии за устойчивост на големите градове, въз основа на консултации с държавите членки и други съответни заинтересовани страни, ще осигури референтна основа за подобни инициативи и ще спомогне за съгласуван и интегриран подход към устойчивото градско развитие ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Вж. например доклада „Градовете на утрешния ден“ (Европейска комисия, 2011 г.) и SWD(2012)0101.

⁽²⁾ COM(2011) 615.

⁽³⁾ Например Европейската информационна система за водите (WISE), Информационната система за биологичното разнообразие на Европа (BISE) и Европейската платформа за адаптация към климата (CLIMATE-ADAPT).

⁽⁴⁾ Като примери могат да се посочат „Европейското партньорство за иновации в областта на „интелигентните“ градове и общини“, COM(2012)4701, наградата „Европейска зелена столица“ и научноизследователската инициатива за съвместно планиране „Градската Европа“.

⁽⁵⁾ Комисията предложи минимум 5 % от средствата по Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) за всяка държава членка да се заделят за финансиране на интегрираното устойчиво градско развитие.

⁽⁶⁾ Този подход следва да се основава на съществуващи инициативи като местната Програма 21, както и други най-добри практики.

95. С цел да се подобри устойчивостта на големите градове в Съюза със 7-ата ПДОС се гарантира, че до 2020 г.:

- a) повечето големи градове в Съюза прилагат политики за устойчиво градско планиране и проектиране, включително иновативни подходи за градски обществен транспорт и мобилност, устойчиви сгради, енергийна ефективност и опазване на градското биологично разнообразие;

За тази цел е необходимо по-конкретно:

- i) да се приеме набор от критерии за оценяване на екологичните показатели на градовете, като се вземат предвид икономическите, социалните и териториалните въздействия;
- ii) да се гарантира, че големите градове разполагат с информация относно средствата за финансиране на мерки за подобряване на устойчивостта на градската среда и имат по-добър достъп до тези средства;
- iii) да се осъществи обмен на най-добри практики между големите градове на равнището на Съюза и на международно равнище във връзка с въпросите на иновативното и устойчиво градско развитие;
- iv) в контекста на текущите инициативи и мрежи на Съюза да се развие и насърчава общо разбиране за това, как да се допринесе за подобряване на градската околна среда чрез фокусиране върху интеграцията на градското планиране с цели, свързани с ефективността на използването на ресурсите, иновативна безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика, устойчиво градско земеползване, устойчива градска мобилност, управление и опазване на градско биологично разнообразие, устойчивост на екосистемите, управление на водите, здраве на човека, участие на обществеността във вземането на решения и образование и осведоменост в областта на околната среда.

Приоритетна цел № 9: Повишаване на ефективността на Съюза в справянето с международни предизвикателства, свързани с околната среда и климата

96. Гарантирането на устойчивото използване на ресурсите е едно от най-належащите предизвикателства, пред които е изправен светът днес и, е от централно значение за премахването на бедността и осигуряване на устойчиво бъдеще за света⁽¹⁾. На „Рио + 20“ световните лидери потвърдиха своя ангажимент за устойчиво развитие и подкрепа за устойчиво в икономическо, социално и екологично отношение бъдеще на планетата за настоящите и бъдещите поколения. Те също признаха, че приобщаващата и зелена икономика е важен инструмент за постигане на устойчиво развитие. На „Рио + 20“ беше изтъкнато, че с оглед на увеличаващото се население и в един все по-урбанизиран свят, за справяне с тези предизвикателства ще са необходими международни действия по отношение на редица области, като например водите, океаните, устойчивите екосистеми и земеползване, ефективността на използването на ресурсите (в частност отпадъците), разумното управление на химикали, устойчивата енергетика и изменението на климата. Постепенното премахване на вредни за околната среда субсидии, включително субсидиите за изкопаеми горива, също налага допълнителни действия. Освен да отрази тези ангажименти в действия на местно и национално равнище, както и на равнището на Съюза, Съюзът ще се включи проактивно в международните усилия за разработване на нужните решения, за да се гарантира устойчивото развитие в световен мащаб.

97. На „Рио + 20“ беше решено Комисията на ООН по устойчиво развитие да бъде заменена от Политически форум на високо равнище, който да засили обединяването на трите измерения на устойчивото развитие и да следи и прави преглед на напредъка при изпълнението на препоръките на „Рио + 20“ и приложими препоръки от други срещи и конференции на високо равнище на ООН, като по този начин допринася за изпълнението на Целите за устойчиво развитие като част от ключовата рамка за периода след 2015 г.

98. Много от приоритетните цели, определени в 7-ата ПДОС, могат да бъдат напълно постигнати само като част от глобален подход и в сътрудничество с държави партньори, както и отвъдморски държави и територии. Ето защо Съюзът и неговите държави членки следва да участват в съответните международни, регионални и двустранни процеси по енергичен, целенасочен, единен и съгласуван начин. Особено внимание следва да се обърне върху черноморските и арктическите райони, където е налице нужда от засилено сътрудничество и повишено участие на Съюза, включително чрез членство в Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване и придобиване на статус на постоянен наблюдател в Арктическият съвет, с цел справяне с нови и общи екологични предизвикателства. Съюзът и държавите членки следва да продължат да се застъпват за ефективна, основана на правила уредба за политиката в областта на околната среда в световен мащаб, допълвана от по-ефективен, стратегически подход, при който двустранните и регионалните политически диалози и сътрудничество са насочени съответно към стратегическите партньори на Съюза, държавите кандидатки и съседните държави, както и развиващи се държави, подкрепен от подходящо финансиране.

99. Периодът, обхванат от 7-ата ПДОС, съответства на ключови етапи в международната политика в областта на климата, биологичното разнообразие и химикалите. С цел да бъде спазен прагът от 2 °C световните емисии на парникови газове трябва да бъдат намалени до 2050 г. с поне 50 % спрямо равнището им от 1990 г. При все това поетите от държавите ангажименти за намаляване на емисиите от парникови газове ще допринесат с не повече от една трета от необходимото намаление в срок до 2020 г.⁽²⁾ Без по-решителни действия в световен мащаб е малко вероятно изменението на климата да бъде ограничено. Дори при най-благоприятния сценарий държавите във все по-голяма

⁽¹⁾ Human Development Report, UNDP („Доклад за човешкото развитие“ на ПРООН), 2011 г.

⁽²⁾ Доклад за разликите по отношение на емисиите за 2012 г., Програма на ООН по околната среда (ЮНЕП), посочва, че безусловните ангажименти възлизат на намаляване от близо 4 GtCO₂e в сравнение със средна прогноза за намаляване от 14 GtCO₂e, необходимо за ненадвишаването на горната граница от 2 °C.

степен ще бъдат изправени пред неизбежни последици от изменението на климата поради емисии на парникови газове в миналото и ще трябва да разработят стратегии за адаптиране към изменението на климата. Съгласно Платформата от Дърбан за засилено действие до 2015 г. трябва да бъде договорено цялостно и стабилно споразумение, приложимо от всички страни по него, което да се прилага, считано от 2020 г. Съюзът ще продължи активно да участва в този процес, включително в дискусиите относно начините за преодоляване на разликата между настоящите ангажменти, поети от развитите и развиващите се държави за намаляване на емисиите, и действията, необходими за поддържане на равнище на емисии, съответстващо на целта от 2 °C, въз основа на последните констатации на МКИК. Прилагането на резултатите от „Рио + 20“ трябва също така да гарантира съгласуваност и взаимно допълване с този процес, така че те взаимно да се подсилват. Последващите действия от „Рио + 20“ следва да допринесат и за намаляване на емисиите на парникови газове, като по този начин ще се подпомогне борбата срещу изменението на климата. Успоредно с това Съюзът следва да продължи и да засили съвместната си работа със стратегически партньори във връзка с изменението на климата, както и да предприеме допълнителни действия за включване на съображения относно околната среда и климата в своята политика за търговия и за развитие, като има предвид взаимните ангажменти и ползи.

100. Глобалните цели за биологичното разнообразие ⁽¹⁾, предвидени съгласно Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР), трябва да бъдат постигнати до 2020 г. като основа за спиране и, като краен резултат — обръщане на тенденцията към загуба на биологично разнообразие в световен мащаб. Съюзът ще допринесе подобавашо за тези усилия, включително във връзка с удвояване до 2015 г. на предоставяните на развиващи се държави общи международни потоци от ресурси във връзка с биологичното разнообразие и поне ще запази това равнище до 2020 г., съобразно установеното в предварителните цели, договорени в контекста на стратегията за мобилизиране на ресурси на КБР ⁽²⁾. Наред с това е важно Съюзът да играе активна роля в междуправителствената научна платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (МПБРЕС), когато стане неин пълноправен член, с цел осъществяване на връзката между местното, регионалното и международното равнище при управлението на биологичното разнообразие. Съюзът ще продължи да подкрепя прилагането на Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (КБООН), по-специално чрез полагане на усилия за спиране на влошаването на състоянието на земите в световен мащаб, както беше решено на „Рио + 20“. Съюзът също така ще ускори усилията си за постигане на целта за добро управление на химикалите през целия им жизнен цикъл и на опасните отпадъци, както беше подчертано на „Рио + 20“, и за подкрепа на свързаните споразумения. Съюзът ще продължи да играе активна и конструктивна роля, за да подпомага постигането на целите на тези процеси.
101. Съюзът има добри резултати по отношение на участието в многостранни споразумения в областта на околната среда (МСОС), въпреки че редица държави членки все още не са ратифицирали ключови споразумения. Това намалява доверието в Съюза при съответните преговори. Държавите членки и Съюзът следва да гарантират своевременното ратифициране и съответно одобрение на всички подписани от тях МСОС.
102. Съюзът и неговите държави членки следва да се ангажират проактивно в международни преговори във връзка с нови и нововъзникващи проблеми, по-специално по нови конвенции, споразумения и оценки, и съответно следва да потвърдят категоричната си решимост да продължат усилията си за започването, във възможно най-кратък срок, на преговори в рамките на Общото събрание на ООН за споразумение за прилагане на Конвенцията на ООН по морско право по отношение на опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в районите извън националните юрисдикции и за подкрепа на осъществяването на първата „оценка на световния океан“.
103. Съюзът следва също така да се възползва от позицията си като един от най-големите пазари в света, за да насърчава политики и подходи за намаляване на въздействието върху световните природни ресурси. Това може да бъде направено чрез промяна на моделите на потребление и производство, включително чрез предприемане на необходимите мерки за насърчаване на устойчивото управление на ресурси на международно равнище и за изпълнението на 10-годишната рамка от програми за устойчиво потребление и производство, както и като се гарантира, че политиките в областта на търговията и вътрешния пазар подкрепят постигането на целите по отношение на околната среда и климата и предоставят стимули за други държави да усъвършенстват и прилагат по-добре своята нормативна уредба и стандарти в областта на околната среда, с оглед предотвратяване на екологичния дъмпинг. Съюзът ще продължи да спомога за устойчивото развитие чрез договарянето и прилагането на специални разпоредби в своите международни търговски споразумения и двустранните споразумения за доброволно партньорство за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията, с които се гарантира, че от държавите партньори на пазара на Съюза влиза само законно добит дървен материал. В този контекст, Регламентът на Съюза по отношение на дървения материал ⁽³⁾ служи като правно основание за Съюза да предприеме мерки относно глобалния проблем на незаконната сеч посредством търсенето си на дървен материал и продукти от него. Ще бъдат проучени също и други възможни политики, целящи намаляване на въздействието на потреблението в Съюза върху околната среда на световно равнище, включително обезлесяването и влошаването на състоянието на горите.
104. Съюзът следва допълнително да засили своя принос в полза на инициативи, подпомагащи прехода към приобщаваща и зелена икономика на международно равнище, като насърчаването на подходящи благоприятни условия, развитието на пазарно ориентирани инструменти и показатели отвъд БВП в съответствие с неговите вътрешни политики.

⁽¹⁾ Стратегически план за биологичното разнообразие за периода 2011—2020 г. по КБР.

⁽²⁾ Решение XI/4 на КБР.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на запълненията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23).

105. Съюзът следва да продължи да насърчава съобразени с околната среда стопански практики. В рамките на инициативата на Съюза за отговорно предприемачество ⁽¹⁾ новите задължения за предприятия от добивната промишленост и предприятия, извършващи дърводобив от девствени гори, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, или големи такива, чиито ценни книжа не се търгуват на регулиран пазар, да докладват извършени от тях плащания на правителства ще допринесат за по-голяма прозрачност и отчетност за начина, по който се експлоатират природните ресурси. В качеството си на водещ доставчик на екологични стоки и услуги Съюзът следва да насърчава „зелените“ стандарти в световен мащаб, свободната търговия на екологични стоки и услуги, по-нататъшното внедряване на технологии, които са благоприятни за околната среда и климата, защитата на инвестициите и на правата върху интелектуалната собственост и международния обмен на най-добри практики.
106. С цел да се повиши ефективността на Съюза в справянето с международни предизвикателства, свързани с околната среда и климата със 7-ата ПДОС се гарантира, че до 2020 г.:
- a) резултатите от „Рио + 20“ изцяло са отразени във вътрешните и външните политики на Съюза и Съюзът ефективно допринася в усилията в световен мащаб за изпълнение на поетите ангажменти, включително договорените в Рио, и за инициативи, които целят насърчаване на глобалния преход към приобщаваща и екологосъобразна икономика в контекста на устойчивото развитие и премахването на бедността;
 - b) Съюзът ефективно подкрепя националните, регионалните и международните усилия за справяне с предизвикателствата, свързани с околната среда и климата, и за осигуряване на устойчиво развитие;
 - в) въздействието на потреблението в Съюза върху околната среда извън границите на Съюза е намалено.
- За тази цел е необходимо по-конкретно:
- i) да се работи, като част от съгласуван и мащабен подход в периода след 2015 г. към глобалните предизвикателства на премахването на бедността и устойчивото развитие, и чрез приобщаващ, основаващ се на сътрудничество процес за приемането на цели за устойчиво развитие, които
 - са в съответствие със съществуващи международно приети цели и задачи, *inter alia*, относно биологичното разнообразие, изменението на климата, минималните равнища на социално приобщаване и на социална закрила,
 - се отнасят на национално и международно равнище до приоритетни области като например енергия, вода, продоволствена сигурност, океани, устойчиво потребление и производство, достоен труд, добро управление и принцип на правовата държава,
 - са общоприложими, като обхващат и трите измерения на устойчиво развитие,
 - са оценени и придружени от специфични цели и показатели, отчитащи различните национални обстоятелства, капацитет и равнища на развитие, и
 - са в съответствие с други международни ангажменти и ги подкрепят, като например ангажменти в областта на изменението на климата и биологичното разнообразие;
 - ii) да се работи за по-ефективна структура на ООН за устойчиво развитие, особено в нейното екологично измерение, чрез:
 - допълнително укрепване на Програмата на ООН по околната среда (ЮНЕП) в съответствие с резултатите от „Рио + 20“, надграждайки решението на Общото събрание на ООН за промяна на статуса на управителния съвет на ЮНЕП съответно на Асамблея на ЮНЕП на ООН за околната среда ⁽²⁾, като същевременно продължават усилията да се повиши статусът на ЮНЕП до този на специализирана агенция,
 - подкрепя на усилия за увеличаване на полезното взаимодействие между многостранните споразумения в областта на околната среда, по-специално в групата на химикалите и отпадъците, и групата на биологично разнообразие, както и
 - принос за гарантирането на силен и авторитетен глас за околната среда в работата на политическия форум на високо равнище;
 - iii) да се засили въздействието на различните източници на финансиране (включително данъчното облагане и мобилизирането на вътрешни ресурси, частните инвестиции, новите партньорства и новаторските източници на финансиране) и се създадат възможности да се използва помощта за развитие, за да се привлече финансиране от тези други източници като част от стратегия за финансиране на устойчивото развитие, както и в собствените политики на Съюза, включително международни ангажменти за финансиране в областта на климата и биологичното разнообразие;

⁽¹⁾ Предложения за преработване на Директивата за прозрачността (COM(2011) 683), (2011/0307(COD)) и на директивите за счетоводството (COM(2011) 684, 2011/0308(COD)).

⁽²⁾ Решение на Общото събрание на ООН, A/67/784 от 7 март 2013 г., по препоръка на управителния съвет на ЮНЕП.

- iv) по-стратегическа насоченост на ангажиментите с държавите партньори например чрез съсредоточаване на сътрудничеството:
- със стратегически партньори — върху насърчаването на най-добрите практики във вътрешната политика и законодателство в областта на околната среда и върху сближаването при многостранните преговори в тази област,
 - с държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — върху постепенното сближаване с ключови елементи на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата и върху засилване на сътрудничеството за справяне с регионални предизвикателства, свързани с околната среда и климата,
 - с развиващите се държави — върху подкрепата за техните усилия за опазване на околната среда, за борба с изменението на климата и за намаляване на природните бедствия, както и върху прилагането на международните ангажименти във връзка с околната среда, за да се допринесе за намаляване на бедността и за устойчиво развитие;
- v) по-съгласувано, по-активно и по-ефективно участие в съществуващи и нови многостранни екологични и други процеси от значение, включително чрез своевременни действия на помощ за трети държави и други заинтересовани страни, с оглед да се гарантира, че поетите задължения за 2020 г. се изпълняват на равнището на Съюза и се насърчават в световен мащаб, както и да се постигне съгласие за международни действия, които да бъдат предприети след 2020 г., и да се ратифицират всички ключови многостранни споразумения за околната среда, както и да се засилят усилията за изпълнението им значително преди 2020 г. Да се изпълни 10-годишна рамка от програми за устойчиво потребление и производство;
- vi) да се оцени въздействието върху околната среда в световен мащаб от потреблението в Съюза на хранителни и нехранителни стоки и, когато е целесъобразно, да се разработят предложения за политика за предприемане на мерки във връзка с констатациите на такива оценки и да се обмисли разработването на план за действие на Съюза относно обезлесяването и влошаването на състоянието на горите;
- vii) да се насърчава по-нататъшното развитие и прилагането на схеми за търговия с емисии в света, както и да се улесняват връзките между такива системи;
- viii) да се гарантира, че икономически и социален напредък се постига в рамките на капацитета на нашата планета, посредством повишаване на разбирането за границите ѝ, *inter alia*, в развитието на рамката за периода след 2015 г. с цел гарантиране на благосъстоянието на човека и на просперитет в дългосрочен план.
-